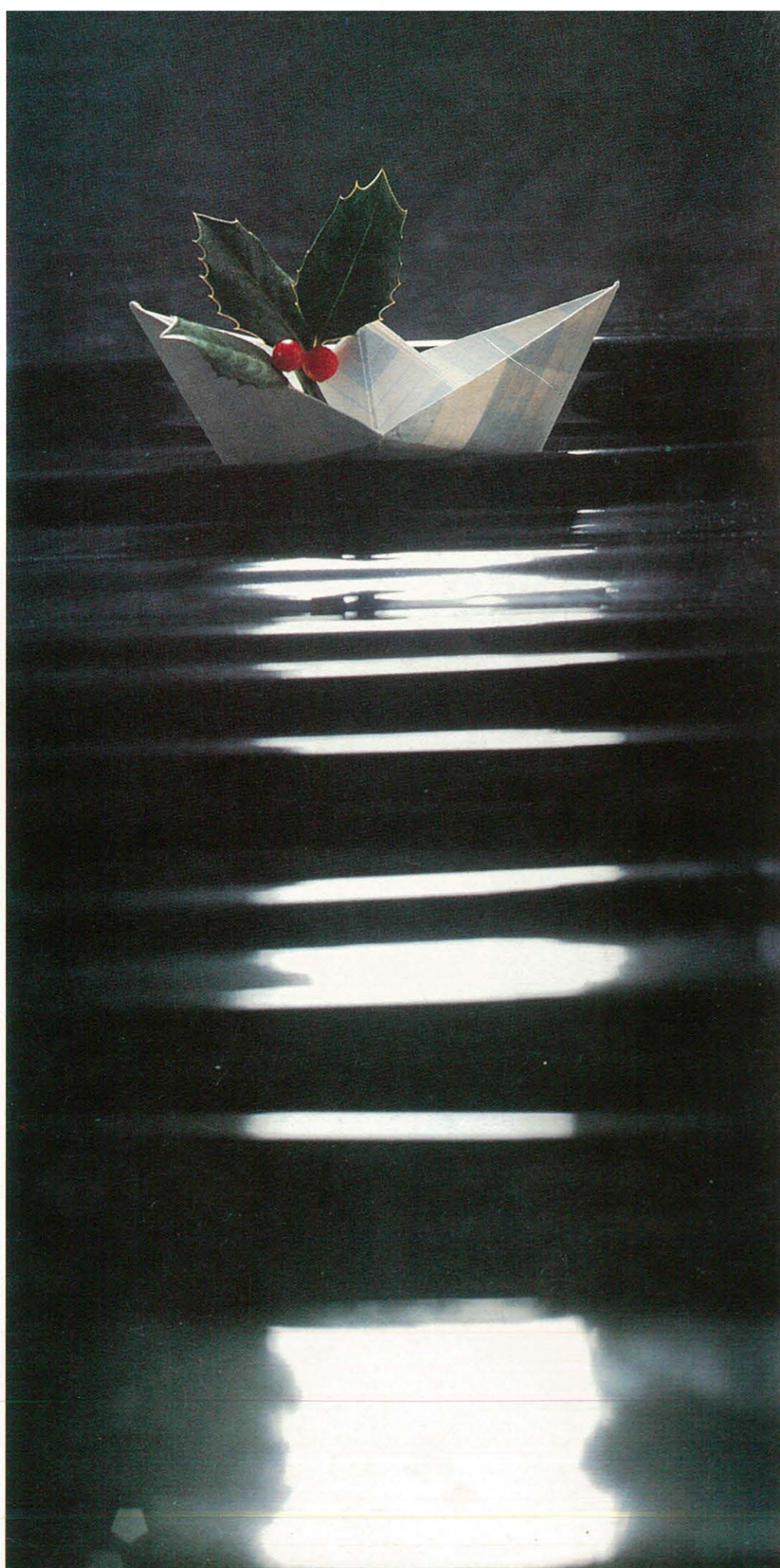


*Feliç «89»
Any de Festes
Quinquennals*



¿Ha arribat ja
l'hora del
«Pavelló cobert»
d'Ulldecona?

Dossier: Balagué

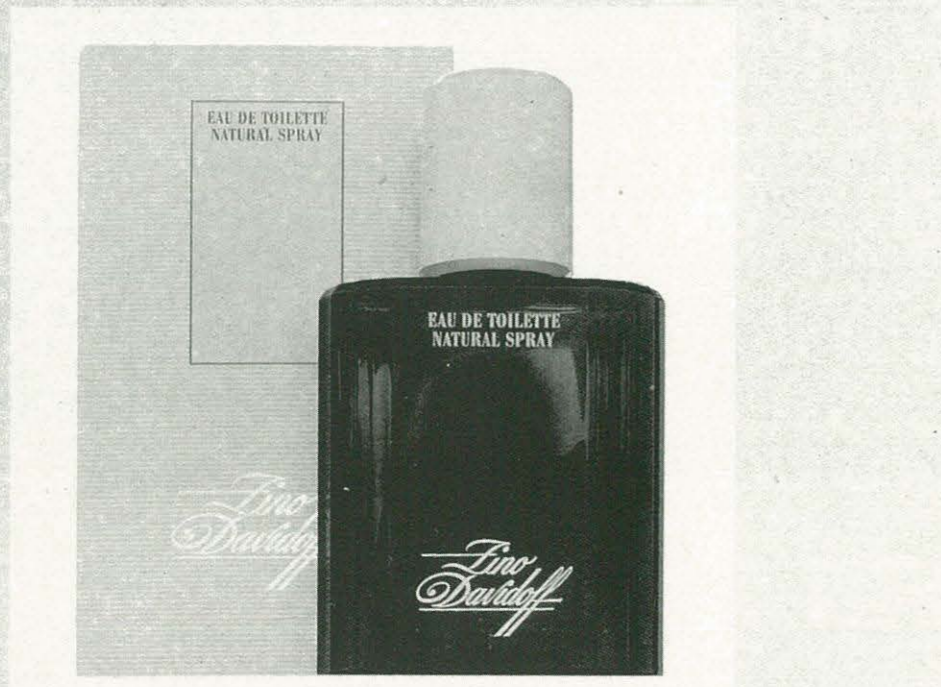
Les monedes
d'Ulldecona a
l'edat mitjana

El Castell.
Aproximació a la
seva història

Bones Festes
de Nadal i
Reis



*Fino
Davidoff*
Cosmetics for Men



Nueva fragancia masculina



CONCESSIONARI

Telèfon 72 05 81

43550 ULLDECONA

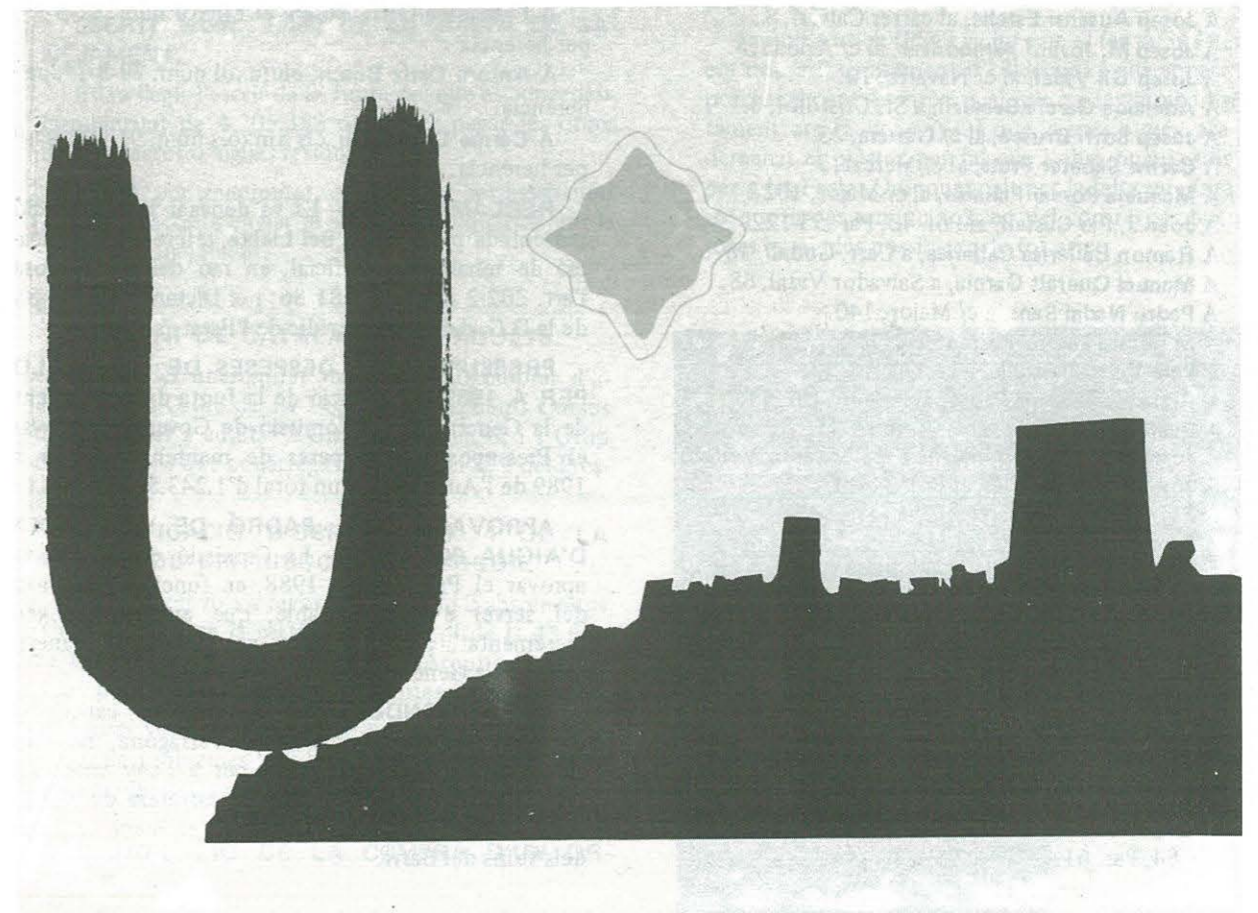
PARLA EL DIRECTOR

Recent encara l'últim exemplar de la Revista, totes les coses allí apuntades segueixen la seva marxa: Unes molt positivament, altres amb alguns problemes que es miren de solucionar. Continuarem parlant-ne i informant...

Els actes de Nadal-Reis comencen ja amb les Jornades Músic-Nadalenques, el Nadal-Jove amb «novetats», exposicions, Pastorets, Festa de Reis, Pessebres, Concursos, etc.

Amb aquest motiu, permeteu-me que en nom de la Revista «ULLDECONA» i en nom de l'Ajuntament us digui a tothom:

«BONS NADALS I FELIÇ 89. ANY DE FESTES QUINQUENNALS!»



*Bones Festes de Nadal i Felic "89"
Any de "Festes Quinquennals"*



AJUNTAMENT
D'ULLDECONA

COMISSIÓ DE GOVERN 24 octubre 1988

ORDENACIÓ DE DESPESES.— La Comissió de Govern va ordenar el pagament de les factures presentades.

CERTIFICACIONS D'OBRES.— La Comissió de Govern va aprovar la certificació d'obres de la Plaça de Sant Joan del Pas, feta per l'Arquitecte Municipal, per un import d'1.826.364 ptes. i una altra feta pel mateix Arquitecte, referent a les obres de les Escoles per un import d'1.989.093 ptes. Totes dues per remetre a l'INEM.

LLICÈNCIES D'OBRES.— Es van atorgar les següents llicències d'obres:

A Josep Ausensi Estellé, al carrer Calvari, 8.
 A Josep M. Jovaní Almodovar, al c/ Aribau, 8.
 A Josep Gil Vidal, al c/ Navarra, 10.
 A Adelaida Garcia Becerril, a St. Cristòfol, 8.
 A Josep Sorlí Brusca, al c/ Galícia, 23.
 A Carme Sabater Prats, al c/ Mercat, 7.
 A Manuela Porcar Pallarés, al c/ Major, 102.
 A Joan J. Pio Castell, al Pol. 40, Par. 55-122.
 A Ramon Callarisa Callarisa, a Carr. Godall, 18.
 A Manuel Queralt Garcia, a Salvador Vidal, 68.
 A Pedro Nadal Sans, a c/ Major, 140.
 A M^a Cinta Rubio Torrent, a c/ Major, 55.
 A Pere Vericat Estellé, a M. Querol, 13.
 A Francesc Colomé Pepió, al Pol. 16, Par. 11.
 A Evelina Lara Parra, al c/ Navarra, 15.
 A Josep Albarrán Espinal, al c/ Escorxador Vell, 8.
 A Josep Barrera Bellés, al Pol. 34, Par. 81.
 A Floreal Tallada Martí, al Tt. Ferré, 47.
 A Pere Vidal Tabueña, al c/ Migdia, 26.
 A Iluminada Castell Sansano, al Pol. 35, Parc. 166.
 A Xavier Pomada Doménech, segons projectes, al c/ Clavé, 5.
 A Josepa Barberà Magín, segons projectes, al c/ Mar, 21.

INFORME D'OBERTURA D'ESTABLIMENT.— Es va acordar emetre informe favorable a l'obertura de l'establiment següent:

A Explotacions URME S.L., una granja de porcs, al Pol. 84, Par. 61.

LLICÈNCIA D'OBERTURA D'ESTABLIMENT.— Es va acordar concedir la següent llicència d'obertura d'establiment:

A Artur Tallada Mariné, un Taller de reparació al c/ Salvador Vidal, 4.

CONCESSIONS FUNERÀRIES.— Es va autoritzar la venda dels nínxols següents:

A Josep Aubà Roca, el núm. 276, Dep. C, Fila 1^a.
 A Joaquim Castell Nofre i Dolors Puñet Piqueras, els núms. 277 i 278, Dep. C, Files 3^a i 2^a.

També es van autoritzar els traspassos dels nínxols següents:

A Francesca Ortíz Bosch, el nínxol núm. 81-B-3^a, per herència.

A Antoni Ortíz Bosch, el nínxol núm. 79-B-1^a, per herència.

A Carme Querol Gil, els nínxols núm. 91 i 94-B-1^a per herència.

RECLAMACIONS.— Es va denegar la reclamació presentada per Joan J. Bel Lleixà, referent a bonificació de rehabilitació oficial, en raó del que disposa l'art. 202-2 del R.D. 781/86, i el Dictamen de 5-1-88 de la D.G. del Servei Jurídic de l'Estat.

PRESSUPOST DE DESPESES DE L'AUBELLÓ PER A 1989.— A petició de la Junta de Sanejament de la Generalitat, la Comissió de Govern va aprovar el Pressupost de despeses de manteniment per a 1989 de l'Aubelló, per un total d'1.243.590 ptes.

APROVACIÓ DEL PADRÓ DE LA TAXA D'AIGUA POTABLE.— La Comissió de Govern va aprovar el Padró per a 1988, en funció de la Taxa del servei d'Aigua Potable, que enguany es veu incrementat, a més a més, pel Cànon de Sanejament de la Generalitat de Catalunya.

CORRESPONDÈNCIA.— Llegida la carta del President de la Diputació de Tarragona, referent al compromís de solucionar per a l'any vinent el tema del pont al barranc de la carretera de Valentins, es va acordar manifestar l'agraïment en nom dels veïns del Barri.

Prèviament lliurada als portaveus dels Grups municipals, es va aprovar l'acta de la sessió anterior.

JUBILACIÓ DELS FUNCIONARIS, AMANDA BOSCH I JOSÉ TALAVERA.

L'Alcalde va esposar que els funcionaris Amanda Bosch i José Talavera, jubilats recentment, havien treballat durant molt temps a l'Ajuntament. Per això, en nom del poble, del Consistori i en el seu propi volia que constés en acta l'agraïment pel seu servei.

Seguidament va lliurar una placa a José Talavera, present a l'acte, i la d'Amanda Bosch, que no va poder assistir, se li farà arribar.

DEVOLUCIÓ DE LA FIANÇA DE LES OBRES 3^a FASE DE DISTRIBUCIÓ DE L'AIGUA.

El Ple per 9 vots a favor (PSC i AP) i 2 abstencions (CiU) va acordar tornar la fiança a CONTREGISA de l'obra "Distribució aigua, 3^a fase" per un import de 597.120 ptes., amb càrrec al Llibre de V.I.A.P.

ESCRIT NÚM. 7.585 DE LA JUNTA DE SANEJAMENT.

Es va llegir l'escrit de la Junta pel que es concedeix la quantitat de 4.205.382 ptes., per pagar les obres del Col·lector d'aigües residuals.

El Ple, per unanimitat, es va donar per assabentat i agrait, i acordà enviar la sol·licitud requerida per la Junta de Sanejament.

CONVENI DE CATALÀ PER A ADULTS.

El Ple per unanimitat va aprovar col·laborar d'acord amb l'Ordre de 14-7-88 per als següents Cursos de català per a adults: 2 Grups de Nivell B, i 1 Grup de nivell C, i que es carregui a la partida 472 del Pressupost.

CERTIFICACIÓ D'OBRES NÚM. 4 DE LA 4^a FASE DE DISTRIBUCIÓ DE L'AIGUA.

El Ple per 9 vots a favor (PSC i AP) i 2 abstencions (CiU) va aprovar la certificació núm. 4 de la 4^a fase de Distribució de l'aigua, feta per l'Arquitecte Municipal, per un import de 3.954.769 ptes.

Agustí Verdiell (CiU) va dir que s'abstenien perquè hi havien problemes a l'obra. Agustí Reverté (AP) va demanar que es possessin els noms dels carrers fets.

ADJUDICACIÓ DE LA COMPRA D'UN ORDINADOR.

El Ple per 7 vots a favor (PSC) i 4 abstencions (CiU i AP) va acordar:

— Declarar vàlida la licitació i adjudicar el contracte de la compra d'un Ordinador a PHILIPS INFORMÀTICA I COMUNICACIONS S.A. per 4.500.000 ptes.

— Autoritzar la despesa amb càrrec a la partida 272 del Pressupost.

— Autoritzar a l'Alcalde per signar el contracte.

Els Portantveus d'AP i CiU, tots dos, es van oposar per considerar la despesa excessiva.

PETICIÓ D'UN PRÈSTEC AL B.C.L. DE 23.929.213 PTES. PER AL PAVELLÓ COBERT.

El Ple per 7 vots a favor (PSC) i 4 en contra (AP i CiU) va acordar:

a) Demanar al B.C.L. un préstec de 23.929.213 ptes. per a construcció del Pavelló cobert i per a la primera anualitat de la compra de la finca i aprovar la documentació requerida.

b) Comprometre's a incloure-ho al Pressupost de 1989.

Agustí Verdiell (CiU) va dir que s'oposaven perquè aquesta obra no era primordial per a les necessitats d'Uldecona.

Agustí Reverté (AP) va explicar que votaven en contra per considerar-ho menys prioritari, perquè el preu de la finca era excessiu, perquè hi havien despeses suplementàries financeres, i perquè el cost total serà molt elevat.

Jaume Antich (PSC) va dir que el fer un préstec no era nou a l'Ajuntament d'Uldecona i que aquest proporcionalment és inferior al que va fer també l'Ajuntament ara fa uns anys. I que, a més a més, ara s'ha demanat el préstec per tal que l'obra pugui estar feta per a les Festes Quinquennals per la falta que farà, però que no es renuncia, si no pel contrari es busquen totes les ajudes possibles i de tot arreu.



Curs Operador d'Ordinadors

PLE EXTRAORDINARI 14 novembre 1988

ASSISTENTS:

Alcalde: Jaume Antich.

Regidors: Felipe Delgado, Pio Puig, Angel Millan, Manolita Nadal, Javier Blasco, Ramon Raga, Agustí Reverté, Francisco J. Sánchez, Agustí Verdiell i Lluc Raga.

Secretari: Pablo Ferrer.

Excusat: Jerónimo Castell.

Inassistent: Ramon Callarisa.

APROVACIÓ DE L'ACTA DE LA SESSIÓ ANTERIOR.

PLE EXTRAORDINARI 28 novembre 1988**ASSISTENTS:**

Alcalde: Jaume Antich.

Regidors: Felipe Delgado, Pio Puig, Angel Millan, Manolita Nadal, Javier Blasco, Ramon Raga, Jerónimo Castell, Agustí Reverté, Francisco J. Sánchez, Agustí Verdiell i Lluc Raga.

Secretari: Pablo Ferrer.

Inassistent: Ramon Callarisa.

APROVACIÓ DE L'ACTA DE LA SESSIÓ ANTERIOR.

Prèviament lliurada als portants dels Grups Municipals, es va aprovar per unanimitat.

PRÒRROGA CONTRACTES TREBALLADORS INEM.

El Ple per 9 vots a favor (PSC i CiU) i 3 en contra (AP) va acordar:

— Prorrogar els contractes a Bienvenido Moliner, Vicent Bosch, Josep R. Roig i Joan Verge, treballadors de l'INEM amb les mateixes condicions acordades al Ple d'1 d'agost d'enguany, i fins al 8-2-89.

— Dedicar aquest personal a les obres encara pendents de l'INEM.

— Facultar a l'Alcalde per signar els contractes.

Jeroni Castell (AP) va dir que s'oposaven ara perquè també ho van fer quan es van aprovar els primers contractes ja que aleshores alguna obra ja estava feta.

Jaume Antich (PSC) va dir que seria una llàstima no aprofitar uns diners remanents que, a més a més, permetran donar treball a unes persones.

PROPOSTA DE CIU REFERENT A L'ACTUACIÓ DE FERRAN GUARCH BORDES.

El Ple, per unanimitat, va aprovar la proposta de CiU següent:

Creiem que tot el poble, si més no la majoria, té constància de l'acte heroic protagonitzat per un fill d'Ulldecona el proppassat dia 12 d'octubre. Un jove de la nostra vila, en FERNANDO GUARCH BORDES, que posant en perill la seva pròpia vida, va salvar d'una mort segura a tota una família, al terme municipal de Camarles.

Farem una mica d'història dels fets:

El dia 12 d'octubre, festivitat de la Verge del Pilar, el jove FERNANDO, juntament amb la seva promesa i conduint el seu cotxe, van veure un automòbil dintre el canal; com sigui que una estona abans al passar pel mateix indret, aquell cotxe els va semblar que no hi era, van deturar el seu vehicle i parant el motor, varen sentir una veu apagada que demanava auxili. Sense pensar-se-ho dues vegades i demostrant un gran sentit de ciutadania, coratge, responsabilitat

i uns grans valors humans, es va tirar a l'aigua. Era una nena d'uns dotze anys a la que la seva mare, amb els braços enlairats i coberta totalment per l'aigua, intentava evitar que la filla s'ofegues; esperant que d'un moment a l'altre el seu espòs, que conduïa el cotxe, les salvaria. Res més lluny de la realitat, ja que el marit restava inconscient en el vehicle degut al cop rebut com a conseqüència de l'accident. Doncs bé, el jove FERNANDO fent un gran esforç, ja que la pressió de l'aigua obstaculitzava poder obrir la porta del cotxe, va aconseguir obrir-la, traïen en primer lloc a la noia i la va deixar damunt les rodes que sortien fora de l'aigua. Després va treure la mare, d'uns 35 anys aproximadament; al preguntar-li si hi restava algú més i respondre-li que el seu marit era el conductor, es va llençar al canal per tercer cop, i després de molts esforços, ja que el pare de més o menys uns 40 anys, pesava més de cent quilos, va poder-lo treure a l'exterior. L'estat del pare era molt preocupant perquè estava ja morat, però el jove FERNANDO, demostrant a la vegada una gran preparació, li va practicar la respiració boca-boca i massatges al cor, i encara que fou molt laboriós, va poder per fi retornar-lo.

La seva promesa, quan ell es va tirar a l'aigua, va anar en busca d'ajut, i quan van arribar les ajudes ja els tenia a tots tres fora. Després els varen portar, com és natural, a un centre assistencial.

Aquesta família, salvada per aquest noi, li deu la vida; i el nostre Ajuntament que representa a tot el poble d'Ulldecona, creiem li deu un reconeixement a aquest fill de la nostra Vila per la seva heròica actuació.

Per tant, PROPOSEM AL PLE DE L'AJUNTAMENT QUE ACORDI:

Felicitar a FERNANDO GUARCH BORDES pels fets que anteriorment s'han detallat i li faci el més merescut dels homenatges. Fets com aquest ens han d'omplir de joia i orgull de veure que a la nostra vila hi ha gent jove amb una joventut saníssima i encomiables valors humans.

EXPEDIENT DE SUPLEMENTS NÚM. 6 AL PRESSUPOST DE 1988.

El Ple per 7 vots a favor (PSC) i 5 en contra (AP i CiU) va acordar:

1) Aprovar la proposta de suplementos de crèdits de la manera següent:

a) Majors Ingressos sobre el total previst: 8.218.478 ptes.

b) Crèdits i Suplements que s'incrementen:

Part.	Títol	Suplement
131	Ajuda familiar actius	375
197	Ajuda familiar passius	750
211	Despeses oficina	700.000

222	Conservació immobles	400.000
223	Neteja, assegurances	1.100.000
241	Dietes Membres Corporació	75.000
242	Dietes personal	80.000
254	Material tècnic i especial	680.000
258	Contractes prestació serveis (C.G.C)	3.123.350
259	Altres despeses funcionament	1.559.003
273	Parament i utensilis	200.000
274	Altres materials	100.000
481	Atencions benèfiques	200.000

TOTAL 8.218.478

2) Que aquest Expedient s'exposi al públic previ anunci al B.O.P., i que es consideri definitivament aprovat si no es presenten reclamacions.

Agustí Verdiell (CiU) va dir que votaven en contra perquè els majors ingressos creien que no devien anar a aquestes partides sinó a unes altres.

Jeroni Castell (AP) va dir que encara que fos legal fer expedients de suplementos ells no estaven d'acord en que se'n fessin tants. I que algunes partides s'incrementaven massa comparades amb l'exercici anterior.

PLE EXTRAORDINARI URGENT 7 desembre 1988**ASSISTENTS:**

Alcalde: Jaume Antich.

Regidors: Felipe Delgado, Pio Puig, Angel Millan, Javier Blasco, Ramon Raga, Francisco J. Sánchez, Lluc Raga.

Secretari: Pablo Ferrer.

Excusats: Manolita Nadal, Jeroni Castell, Agustí Reverté i Agustí Verdiell.

Inassistent: Ramon Callarisa.

APROVACIÓ DE L'ACTA DE LA SESSIÓ ANTERIOR.— Prèviament lliurada als portants dels grups municipals, es va aprovar per unanimitat.

2ª FASE DEL PAVELLÓ COBERT, CÀNON ENERGÈTIC DIPUTACIÓ DE TARRAGONA 1988-91.— Completant l'acord de 15 setembre d'enguany referent a la petició d'obra per incloure dintre del Ple del Cànon Energètic de la Diputació de Tarragona 1988-91, i un cop es disposa de la Memòria valorada de la 2ª Fase del Pavelló cobert, el Ple per 6 vots a favor (PSC) i 2 en contra (AP i CiU) va acordar:

1.— Demanar a la Diputació de Tarragona la inclusió de la Memòria valorada de la 2ª Fase del Pavelló cobert, en el Pla quadriennal del Cànon Energètic, i per un import total de Projecte de 22.945.787 ptes.

2.— Financiar el seu cost en un 40 % amb aporta-

Jaume Antich (PSC) va dir que el fer expedients de suplementos és el que fan tots els Ajuntaments i també ho havia fet abans l'Ajuntament d'Ulldecona, i que si unes partides havien pujat comparades amb l'any passat, altres havien baixat.

PRECS I PREGUNTES

En primer lloc l'Alcalde va informar de les gestions fetes en referència a la I.T.V. (Inspecció Tècnica de Vehicles) i la possibilitat de fer-la a Ulldecona. També en relació al Triangle Locatiu, que està pendent d'una reunió amb la Cambra de Comerç.

Lluc Raga (CiU) va denunciar que s'havien tirat xeringues del Centre de Salut a un Contenidor. I també de l'ocupació amb postes d'un solar situat a l'Avda. Escoles.

Xavier Blasco (PSC) li va contestar que el tema de les xeringues havia estat un oblit d'una persona, però que no havia hagut cap perill. I Jaume Antich (PSC) li va dir que la seva opinió sobre els postes no coincidia en absolut en la d'ell.

cions municipals i el 60% amb càrrec al Cànon Energètic.

3.— Complir tota la documentació prevista al dit Programa del Cànon.

Lluc Raga (CiU) va dir que havia votat en contra per coherència amb la votació del Ple en què es va acordar la petició de la 1ª fase, ja que a més a més opinaven que hi havien altres necessitats més prementants que fer el Pavelló.

Francisco J. Sánchez (AP) va repetir els mateixos arguments.

Jaume Antich (PSC) va recordar que als programes de la majoria de Partits polítics a les Eleccions Municipals hi havia la necessitat de fer un Pavelló cobert, però que ara era al PSC a qui li tocava fer aquesta i, pràcticament, totes les gestions de l'Ajuntament i que aquesta era una de les prioritàries.

PRECS I PREGUNTES.— L'Alcalde va informar, en primer lloc, que el passat divendres va estar a Ulldecona el President de la **Cambra de Comerç**, Sr. Bel Raga, acordant que al Gener vindran per informar a les indústries i comerç del poble.

Francisc J. Sánchez (AP) va preguntar pel Servei de Recollida d'Escombraries, contestant-li l'Alcalde en relació a la màquina-agranadora i quant al nombre de contenidors.

RELACIÓ DEL MOVIMENT DEMOGRÀFIC DEL MES DE SETEMBRE

NAIXEMENTS	SARAH GALO I TORRENT	Nascuda el dia 14
	JOSE FONTANET PAGA amb MARIA TERESA MIRALLES GAYA	Dia 3
MATRIMONIS	JUAN ANTONIO CANICIO ENA amb HORTENSIA OTALORA LIETO	Dia 17
DEFUNCIONS	ANGELES BORJA RODA	Dia 30

RELACIÓ DEL MOVIMENT DEMOGRÀFIC DELS MESOS
D'OCTUBRE I NOVEMBRE

OCTUBRE

NAIXEMENTS	ALBA LENDINES I POY	Nascuda el dia 2
	MARISA SANCHO I BARRERA	Nascuda el dia 9
	SANDRA SANCHO I GAVILAN	Nascuda el dia 11

NOVEMBRE

NAIXEMENTS	XAVIER LOPEZ I LACARCEL	Nascut el dia 11
------------	-------------------------	------------------

OCTUBRE

MATRIMONIS	FERMIN RODA VALLES amb MARIA TERESA COLOME ROIG	Dia 1
	JOAN FERRE VERGE amb MARIA TERESA PONS URQUIZU	Dia 23

NOVEMBRE

MATRIMONIS	JOSE MARIA RODA CLUA amb ISABEL LOPEZ LOPEZ	Dia 5
------------	--	-------

OCTUBRE

DEFUNCIONS	DOMINGO BORRAS FERRE, 87 anys	Dia 8
	JUAN AUBA DOMENECH, 75 anys	Dia 9
	JOAQUINA AUBA FERRE, 86 anys	Dia 23

NOVEMBRE

DEFUNCIONS	MARIA DEL CARMEN BORDES ORTIZ, 23 anys	Dia 10
	JOSE FORCADA ALBELLA, 66 anys	Dia 17
	TERESA BARRERA ALABERN, 89 anys	Dia 18
	FRANCISCO BORJA QUEROL, 81 anys	Dia 23
	JOAQUIN ORTIZ MIRALLES, 71 anys	Dia 25

La premsa parla de...

Cursos de Formació Ocupacional. Ajuntament d'Uldecona-INEM

L'Ajuntament d'Uldecona amb el suport de l'INEM i la col·laboració d'empreses de la localitat, està portant a terme 6 Cursos de formació ocupacional de 15 alumnes cada un.

En concret, ha acabat ja el Curs d'Operador d'ordinador. I actualment estan fent-se els de Tèxtil, Ebenista, Gestió Cooperatives, Confecció industrial i Administració amb ordinadors.

Està a punt de començar un nou curs de Construcció. I sembla que, per falta d'alumnes, no se'n podrà fer un de "Rec per goteig".

Per a l'any vinent, el Regidor responsable d'aquests cursos, Felipe Delgado, ha preparat la documentació necessària per a demanar 10 cursos més. Tots serien per a 15 alumnes. I el detall de cursos i hores programades són els següents:



Confecció, 450 hores; Tèxtil, 450 hores; Ebenista, 450; Operador d'ordinadors, 200; Administració amb ordinadors, 200; Auxiliar administratiu, 300; Gestió cooperatives, 200; Anglès comercial, 440; Anglès administratiu, 440; Treballadores familiars, 700.

D'altra banda, l'Ajuntament d'Uldecona té demanada una Escola-Taller per restaurar el Castell d'Uldecona que està acceptada inicialment per l'INEM, però que es troba pendent que la Diputació de Tarragona contesti a la petició d'ajut de redacció del Projecte de restauració.

Jaume Antich, Mantenedor de la Falla

«La Carrasca» de Benicarló

La Falla "LA CARRASCA" de Benicarló ha elegit enguany com a Mantenedor a l'Alcalde d'Uldecona i Diputat al Congrés, Jaume Antich Balada.

Aquesta Falla celebra enguany el seu X Aniversari i per això se li vol donar a la Festa un caràcter especial.

Es dona la circumstància de què el lloc on se situa la Falla "La Carrasca" a Benicarló és al carrer Uldecona.

La Villa d'Uldecona és una de les que acostuma a celebrar com a segona Festa local la de Sant Josep, entre d'altres raons perquè molta gent acostumi a visitar les Falles de Benicarló.

La festa de la Falla amb el discurs del Mantenedor es celebrarà el 4 de març de 1989.

Matrimonis Civils

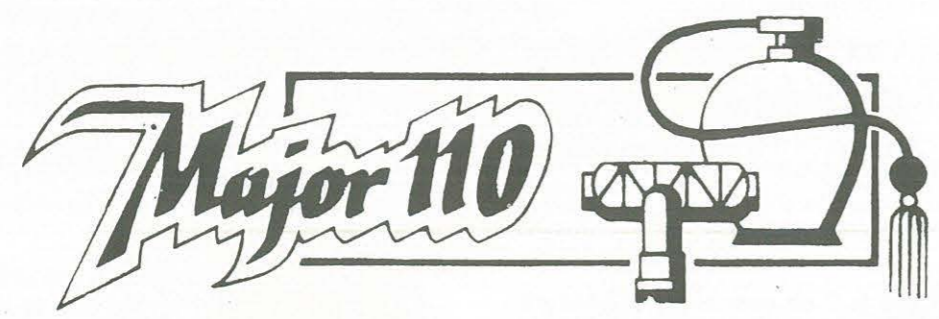
L'Alcalde d'Uldecona i Diputat al Congrés, Jaume Antich Balada, va celebrar aquest diumenge el casament d'una funcionària municipal del seu Ajuntament.

Amb aquest són ja 7 els casaments celebrats per l'Alcalde d'Uldecona. Recentment ho va fer a una parella de funcionaris d'Hisenda, de fora d'Uldecona, però que es volien casar en català.

El matrimoni més especial, però, va ser el d'un ex-regidor socialista, actual dirigent d'E.R.C., que es va celebrar uns mesos després de deixar l'Ajuntament i quan aleshores era de Nacionalistes d'Esquerra.

Bones Festes de Nadal i Felicitat '89
Any de "Festes Quinquennals"





CONCESSIONARI

Telèfon 72 05 81

43550 ULLDECONA

La nueva fragancia de Loewe.



CONCESSIONARI

Telèfon 72 05 81

43550 ULLDECONA

Frederic Muñoz Climent, ha mort

Frederic Muñoz Climent, «Un home del seu poble», (Ulldecona 1908-1988), ha mort.

Aquest home, de la família dels «Tamborets» (per això ha volgut, que a la seva làpida hi hagi un «tambor del Bruch»), que els últims mesos es va fer famós a Ulldecona per les coses que regalava al poble, ens ha deixat.

Degudament escriturades, han estat 17 les coses que ha deixat el poble, mitjançant l'Ajuntament. Des del Carilló, als rellotges per als Barris, instruments musicals per a les Entitats, i quadres reproduint a Sales i Ferré, Macià i Companys.

FREDERIC MUÑOZ, UN HOME DEL SEU POBLE, DESCANSA EN PAU.



Constitució per molts anys

El proper dia 23 es farà l'acte de lliurament de premis del VIIIè. concurs de treballs sobre la Constitució, que, com tots els anys, hem organitzat l'Ajuntament entre els xiquets que fan E.G.B. Aquest any és un any especial ja que, com és públic i notori, es compleix el Xè. aniversari de l'aprovació per part del poble espanyol, mitjançant referèndum, del text constitucional.

Normalment els aniversaris serveixen per celebrar l'esdeveniment en qüestió i per fer una mena de balanç de tot el que ha representat per a la consolidació de la democràcia i per al progressiu clima de major llibertat i d'enteniment entre les persones.

No obstant això, hi ha qui no pensa igual, i a la majoria dels regidors de cultura de la comarca se'ls ha ocorregut que era millor organitzar un concurs comarcal sobre l'Estatut.

Un creia que la Constitució era suficientment aglutinadora com per a què no es vulgue jugar a fer política enfrentant Constitució contra Estatut. És realment trist comprovar com es vol caure en la dualitat maniquea:

Constitució, Espanya, socialistes: dolent.

Estatut, Catalunya, convergents: bo.

Quan ho fan és perquè deuen creure que els va bé.

Jo confio que el bon criteri de la gent no done suport a actuacions com aquesta.

Per si fora poc, uns quants mestres del col·legi van decidir no col·laborar en el concurs com havien fet fins ara. Vull pensar que és per no estar d'acord amb la fórmula del concurs, i no pas amb la Constitu-



ció, però no van tenir present la importància de les bones relacions entre l'escola i l'Ajuntament.

Els mestres tenen una de les professions més boniques que puguem haver, doncs no hi ha res més fascinant que veure a l'alumne com va progressant, i pensar que, en un futur, la seva vida es deurà, en gran part, al temps passat a l'escola. Malauradament també hi ha mestres, per sort una mínima part, que l'únic que els motiva és anar a cobrar a fi de mes.

Com poden veure, tot el contra-

ri d'una celebració alegre i feliç d'una llei que vol servir per fomentar la tolerància, la igualtat i el respecte.

A pesar de tot això nosaltres tornarem a organitzar el concurs l'any que ve i molts més anys. Perquè si difícilment tenim remei. Sí tenim la il·lusió i l'esperança de què els nostres fills seran millors, i una manera de contribuir a aconseguir-ho és treballant per a difondre la Constitució i el seu esperit.

Angel Millan
Conseller d'Ensenyament

AJUNTAMENT D'ULLDECONA



«Ha arribat ja l'hora del «Pavelló cobert» d'Ulldecona

per M. Ll. J.

Necessitat del Pavelló cobert...

Quan una nit, a les Festes Majors, comencen a ploure quatre gotes..., tots diem que fa falta... **un Pavelló.**

Però també, amb la nomenada que van prenent els Carnivals d'Ulldecona (on cada any s'ha d'anar a un lloc diferent...) es veu clar que fa falta... **un Pavelló.**

A Sant Lluç es parla d'una «Fira» a la nit de Cap d'Any, d'un Ball Popular; d'altres vegades, un Recital, una Trobada, etc. Per a tot això, fa molta falta... **un Pavelló.**

L'any vinent, Festes Quinquennals. L'ambient de preparació és excel·lent. Tots els fills del poble, també els dels Barris, la majoria dels ulldeconencs absents, i ¿quants de forasters?... Encara que faci bon temps, hi haurà actes i dies que, segurament, farà falta... **un Pavelló.**

Coses a tenir presents...

El lloc, molt important. Instal·lacions existents, accessos, aparcaments...

Tipus de **construcció**, econòmica, no luxosa.

Distribució, funcional, multi-usos...

Que als ulldeconencs **ens costi quant menys** millor...

Que encara que hagi qui ho critiqui, la **majoria del poble ho vol...**

Que, per a bé i per a mal, **qui ha de fer les coses** és qui pot i qui vol...

Doncs, **mans a la feina!...**

Compra dels terrenys...

Estudiat tot això profundament, l'**Ajuntament** (malgrat

que alguns van votar en contra, es va veure que en tenien ganes...) compra una **finca de 4.000 m², situada al costat del Poliesportiu, per fer-hi el Pavelló cobert** que, un cop acabat, permetrà completar les instal·lacions esportives existents. Encara hi ha terreny sobrant per anar completant, en el futur, dependències annexes per a ús d'ambdues instal·lacions.

Planificació del treball...

Un cop comprat el terreny, a preparar-ho tot...

¿Fa falta els **projectes**? Doncs a visitar altres instal·lacions, a treballar, i a encarregar al Tècnic la redacció del Projecte o Memòria valorada...

¿Com s'ha de **finançar**? Demanant tots els ajuts possibles i a tothom: Cànon energètic (Diputació) però també a d'altres organismes. Però, a la vegada, i mentre aquests no es confirmen cal començar a buscar diners (mitjançant un préstec) per tal de poder començar les obres a temps per tal que puguin estar acabades per a les Festes Quinquennals. La Verge també ajudarà...

Projecte arquitectònic...

Redactat per l'Arquitecte municipal, **Joan J. Martínez Cárceles**, consisteix en una nau (sense cap pilastra central) de 33'8 m. d'amplada, per 55 m. de llargada (uns **1.859 m² de**

superfície) amb una alçada lliure de 7 m.

Hi ha previstes **dues fases d'execució**, que es detallen seguidament...

1ª fase: Estructura coberta...

De fet, la 1ª fase preveu: els **fonaments, l'estructura, la coberta i el paviment.**

L'estructura estarà feta per pilars i jàsseres de formigó, lligats, i completats amb biguetes de formigó. La coberta serà de peces d'uralita (amb un 15 % de translúcides). El paviment serà de formigó i l'acabat polit.

El **pressupost total** final (amb impostos, benefici industrial i honoraris, tot inclòs) és de **19.054.213 ptes.**

2ª fase: Tancament, aïllament, i il·luminació de la nau...

De fet, la 2ª fase preveu: el **tancament de façanes, l'aïllament** de la coberta, i l'**il·luminació** de la nau.

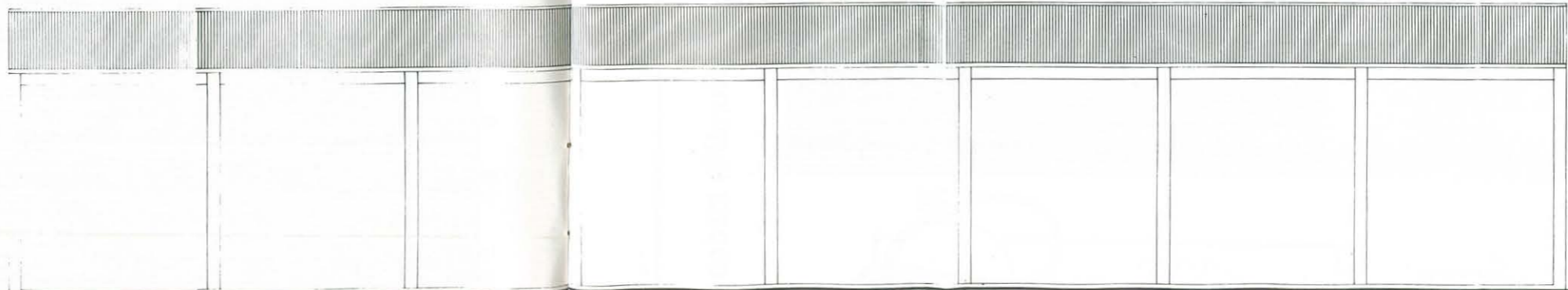
El tancament de les façanes es farà mitjançant panys de ciment armat, prefabricats, amb finestres d'alumini a la part superior, i grans portes metàl·liques d'accés. L'aïllament anirà fixat a la coberta.

* També es preveu l'enllumenat interior i exterior de la nau, així com el d'emergència.

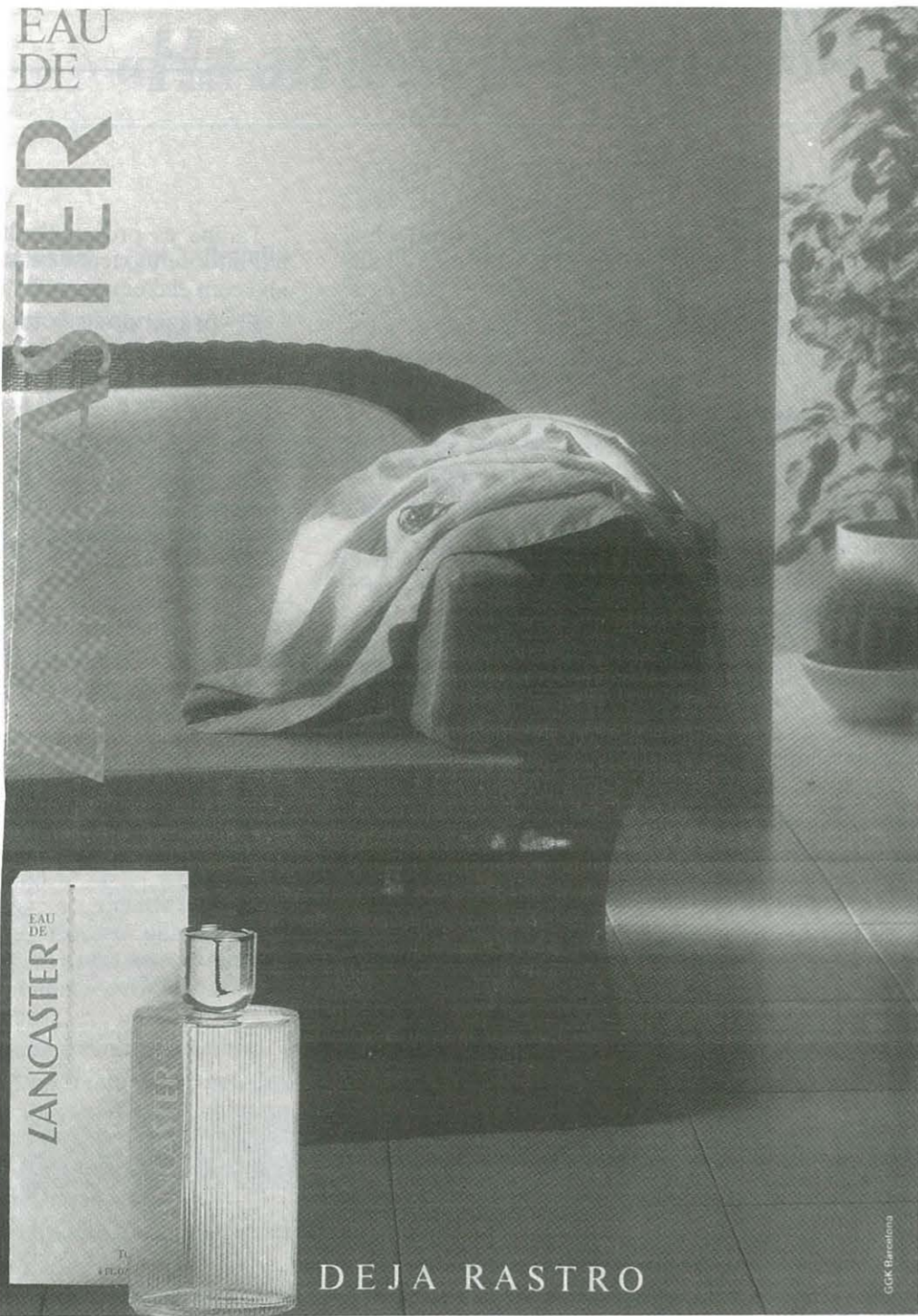
El **pressupost total** final (amb impostos, benefici industrial i honoraris, tot inclòs) és de **22.945.787 ptes.**

Cloenda (per avui)...

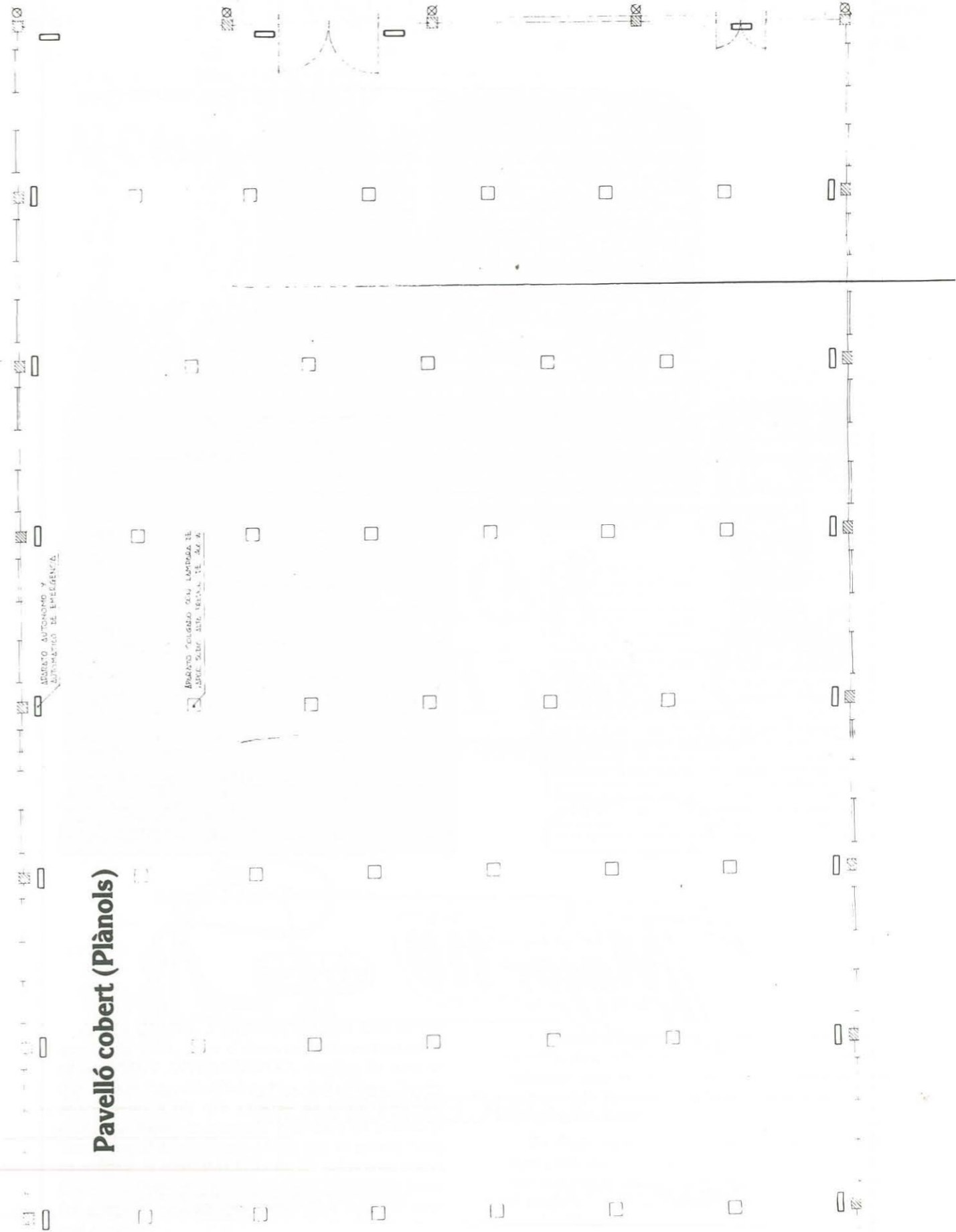
Els primers passos ja estan donats... Si res no falla, em diuen, que pel Setembre vinent podrà estar acabada la 1ª fase...



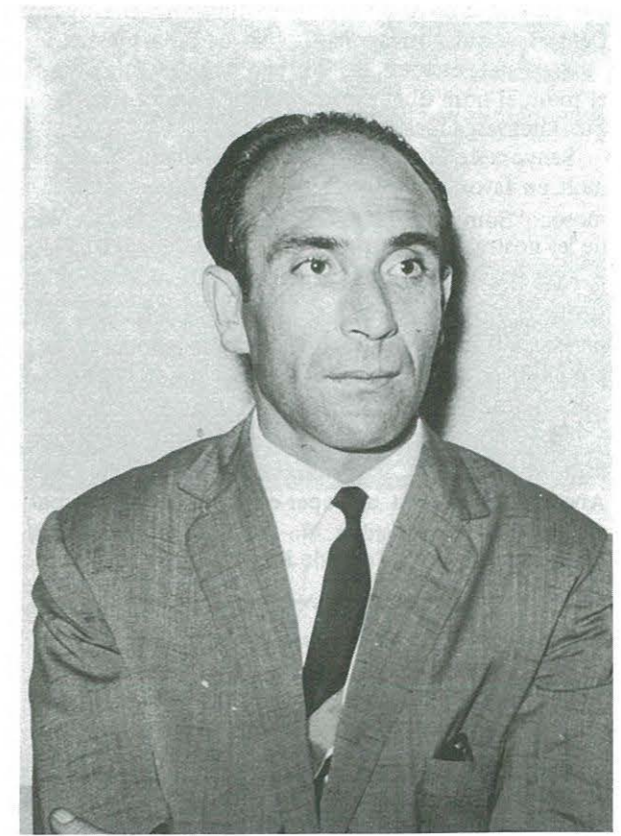
FAÇANA LONGITUDINAL



CONCESSIONARI
 Telèfon 72 05 81 43550 ULLDECONA



Al César, allò que és del César!!!



En Josep Balagué Zorraquino

Ara fa uns dies, a primeries d'aquest mes de desembre de 1988, entre d'altres articles que portava la revista "MUY INTERESANTE", llegíem un apartat que duia el suggestiu títol de **Pisa, que te caes**. Aquest article venia a dir que existeix un projecte per tal d'intentar frenar la continua inclinació de la famosa Torre, orgull dels italians. Afegia que el govern italià ha assignat la quantiosa xifra de 25 milions de dòlars (més de 3.000 milions de pessetes) per tal de posar fre a aquest creixent problema. Fins aquí tot normal i corrent.

Muy Interesante - Diciembre-88

MUY INTERESANTE

PISA, QUE TE CAES...

Que la torre de Pisa continúa inclinando-se no es ningún secreto. De hecho, ya hay un proyecto para intentar frenar la caída, al que el gobierno italiano ha destinado 25 millones de dólares (más de 3.000 millones de pesetas). Aunque se ha achacado a diferentes causas la progresiva desviación del monumento, el quid de la cuestión puede estar, según dicen, en los cimientos, sobre los que se tiene muy poca información. Se sabe que tienen poco más de dos metros de profundidad, frente a los 56 que mide la torre. La idea es construir bajo tierra una pared circular de cemento alrededor de los



Se ha puesto en marcha un plan para frenar su caída.

cimentos y conectarlos a ella con radios... comenzar el trabajo, aunque, en opinión de los amantes de la arquitectura y el arte, cuanto antes, mejor. Si bien, los responsables de su conservación son todo optimismo: faltan cien años para que la torre corra un gran peligro, dicen...

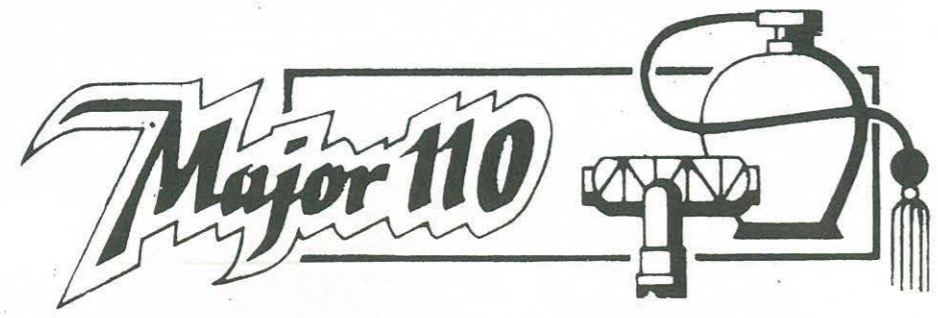
Continuant llegint, hem arribat a un punt on el cronista deia, i ho traduïm, literalment: **"La idea és construir baix terra una paret circular de ciment al voltant dels fonaments actuals i connectar-los a la mateixa amb radis"**.

En llegir aquest últim paràgraf, ens hem quedat com a esvaïts i a la vegada plens d'indignació. El primer que ens ha vingut al cap, ha estat el pensar amb el projecte de **Josep Balagué Zorraquino**. ("Badoro" per al poble).



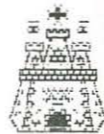
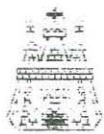
ROMA

Laura Biagiotti



CONCESSIONARI

Telèfon 72 05 81 **43550 ULLDECONA**



Coneixedors (molts d'altres convilatans també ho recordaran) del disseny que va preparar l'amic Pepito, allà pels anys seixanta, no podem fer altra cosa que aixecar un crit al cel i dir... Senyors italians, això és un vertader **PLAGI!** Això no és **HONOEST!**... No senyor!

Què és el que ens mou a fer aquestes afirmacions? Què és el que sabem? Doncs, a continuació oferim unes dades que podrien ser de cabdal importància per algú que vulgués indagar més a fons.

1er.— Que el sistema de cercles i de radis de formigó, que sembla ser, volen aplicar ara les autoritats italianes, és obra d'ell. Això queda palès en els papers manuscrits, amb dibuix incorporat que us reproduïm. Com a molt, els italians, han pogut fer-hi algunes lleugeres modificacions. No ho sabem, però el privilegi d'haver tingut la primer idea no li pot negar ningú.

2on.— Ens consta per documents, que el projecte fou estudiat per un enginyer (?) i tres afamats arquitectes de Barcelona que col·laboraren amb Balagué, (Damià Contreras i Abella) —mort el 6-1-87—, Ricardo de Beascoa Vilet i Josep Garriga i Pons —Professor de la Facultat d'Arquitectura—. Aquests senyors podrien donar raó de la idea. Tenien el despatx l'any 1970 a Travessera de les Corts, 289-291, de Barcelona (tel. 230 34 64).

3er.— Hi ha constància de què el projecte va ésser enviat a l'Ajuntament de Pisa el 16 de gener de 1965. Una segona carta, aquesta de data i de març del mateix any ampliava el projecte. Després d'una primera fase de suport, tot quedava "aparcats" al fons d'un calaix. Ara, els italians ho treuen quan ja l'autor és mort i d'aquesta manera s'estalvien uns diners de patent i a la vegada amaguen al món, que l'autor de la idea és un català i concretament fill del nostre poble.

4art.— L'Ambaixada d'Espanya a Itàlia també estigué pel mig. Així reproduïm carta acús de rebut.

5a.— Que el sistema va ésser patentat ho diu el "El Noticiero Universal" de data 27 de gener 66 i la família de Balagué ens ho confirmen. Nosaltres, la veritat, no hem trobat cap document que ens ho demostrés, però de ser així, deu haver-hi constància al Registre de Patents.

No era el nostre propòsit el que aquestes, fossin unes línies improvisades, més bé preteníem fer un article mesurat i comptar amb l'opinió de diverses persones, no només la nostra. Però la rabiosa actualitat, ens imposa sortir a la llum amb aquesta urgència. Malgrat tot, creiem que hem pogut aconseguir un bon DOSSIER, que exposem a la vostra opinió i que creiem que és prou eloqüent per sí mateix. Paraules sobren.

El nom de Balagué, i en això creiem interpretar el sentir de tot un poble, es mereix que vagi associat a aquesta obra que ell resolgué.

No hi haurà ningú que tindrà interès en intentar reivindicar el bon nom d'aquest ulldeconenc enginyós??...

Senyors d'un despatx d'un Ministeri del Govern Central, a qui correspongui... No donaria prestigi al nostre Estat, el veure als llibres d'Arquitectura de tot el món, el nom d'un espanyol lligat a un projecte d'aquesta envergadura.

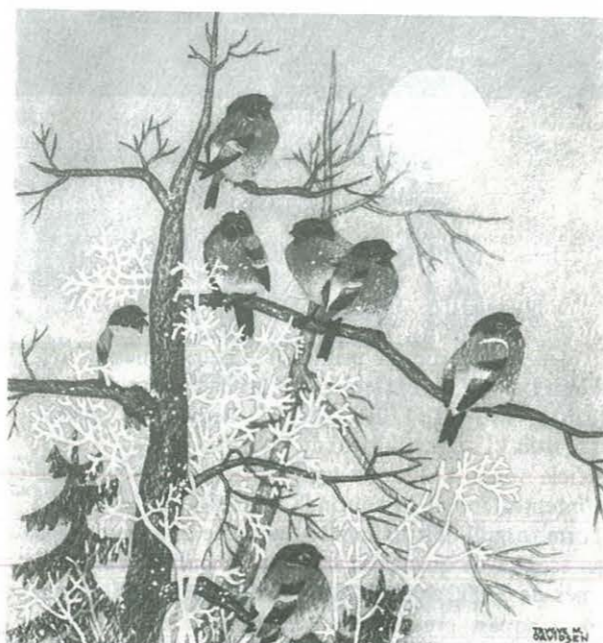
Senyors de la Generalitat de Catalunya... No faria molt en favor de la nostra comunitat, que un dels famosos "Som 6 milions", fos reconegut més enllà de les nostres fronteres com un "català de talent".

Senyors de la Diputació de Tarragona... Podem perdre l'ocasió de què un dia, un guia turístic, en passar amb un autocar ple de visitants japonesos, pugui explicar que la idea fou d'un senyor de la província.

Senyors de l'Ajuntament d'Ulldecona... El Sr. Balagué l'any 67 fou proclamat "Ulldeconense del Año". Li fou lliurat un paper que avui penja de la paret de casa la seva vidua. No estaria molt millor una placa al costat de la Torre de Pisa???

Quí de tots s'apunta???

Francesc Itarte



Una especie de genio sin estudios primarios

La torre de Pisa es el campanario de la catedral de Pisa, y está situada al este de la misma. Se construyó entre 1174 y 1350. Fueron arquitectos Bonanno y Guillermo de Sabroca. Mide cincuenta y seis metros de alto, repartidos en siete plantas. La base tiene catorce metros de diámetro.

BALAGUE PUEDE SOSTENER LA TORRE DE PISA

Hubo alguien que quiso apropiarse de su idea

Su proyecto pasará a la final con otros muchos

JOSE Balagué Zorraquino, un español de Ulldecona que no se acuerda de los años que tiene, se ha convertido de poco para acá en una figura popular. La razón de su fama estriba en que una idea suya para evitar que la torre de Pisa se caiga ha sido estimada y tomada en cuenta por el Ministerio de Obras Públicas italiano, empeñado en conservar una de sus principales atracciones turísticas.

El caso de Balagué tiene recovecos. Lo que se sabe, lo que se ha dicho en los periódicos, en la radio o en la televisión, es sólo una parte del conjunto. Hay cosas que aún no se conocen y que forman el eslabón definitivo del caso Balagué.

EL HOMBRE

En principio, su personalidad. Es un tipo anárquico, intuitivo y, desde luego, inteligente. No se acuerda de los años que tiene, ni de cuándo se casó, ni cuánto tiempo hace que instaló su fábrica de materiales de construcción; no guarda copia de las cartas que escribe, ni de las que recibe, olvida los nombres de personas que le podrían interesar, no se preocupa en absoluto de organizar, aunque sólo sea un poco, su vida.

Se pasa las noches en vela ocurriendo cosas, y si duerme, rara es la noche en que a mitad de sueño no se despierta con una idea para reformar su máquina de hacer tubos o con un nuevo sistema de piedra artificial.

Se aturulla hablando. Primero dice una cosa, y a los diez minutos ha cambiado de opinión. Si se da cuenta, intenta remediar el mal, con lo que consigue solamente poner peor las cosas.

Pero es un hombre bueno. Una especie de genio autodidacto, que desaparecería en cuanto la más mínima cualidad organizadora naciera en él. Dice que tiene pocos amigos porque en Ulldecona casi todos se creen que está loco. Sus amigos, de los que cono-

pa en absoluto de organizar, aunque sólo sea un poco, su vida.

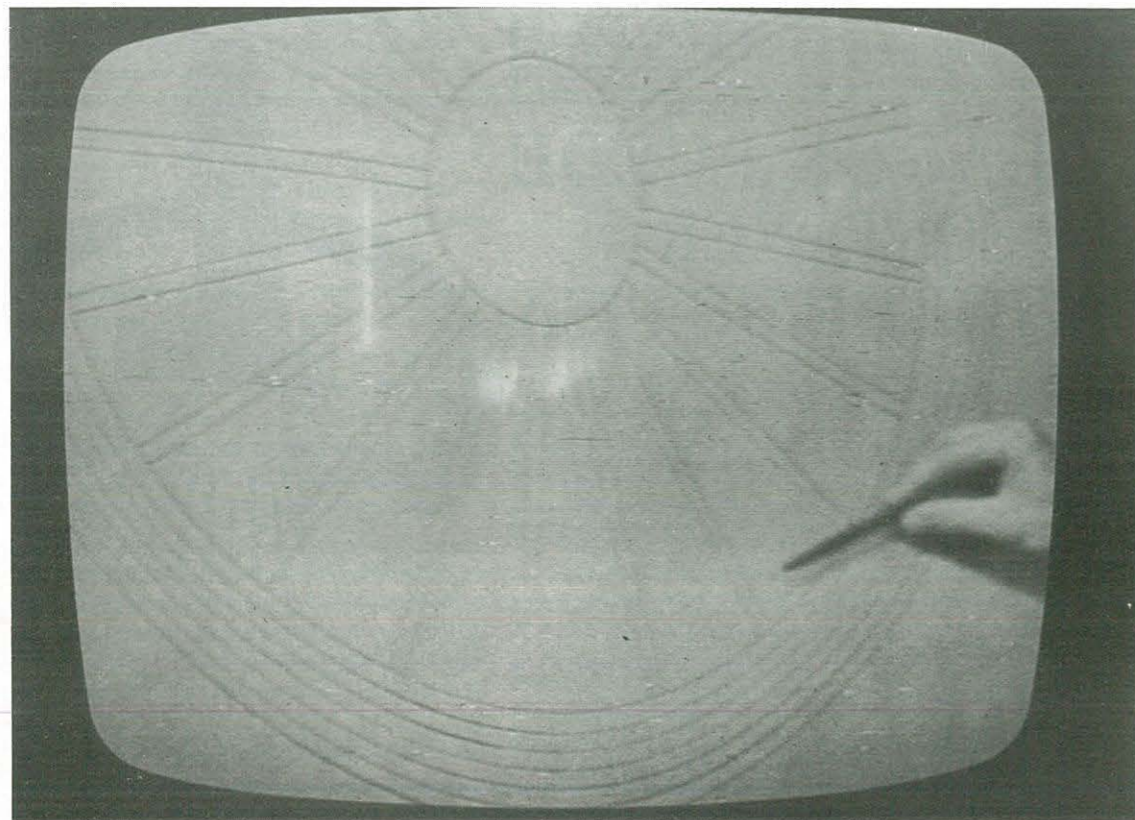
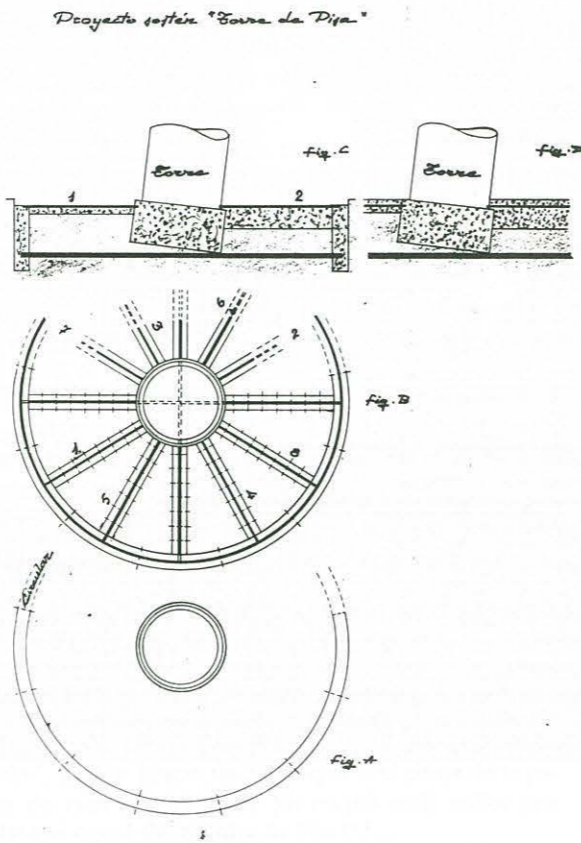
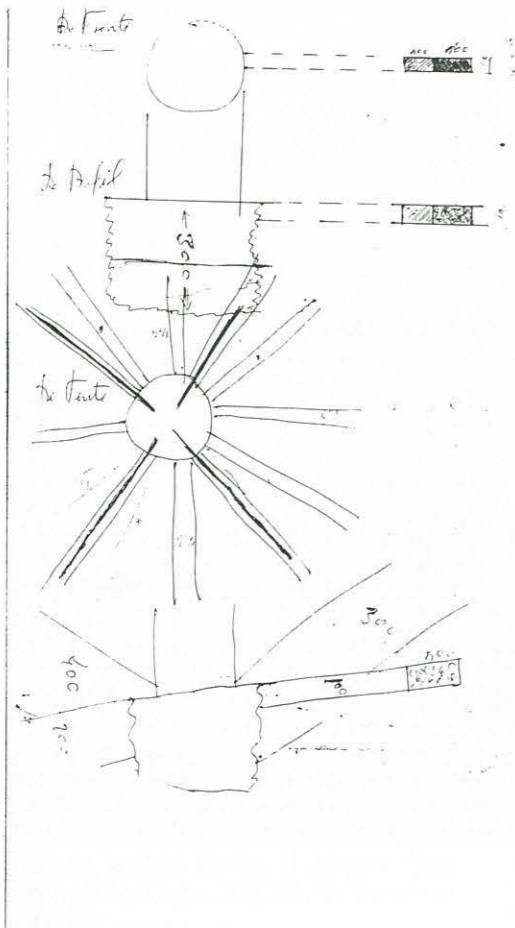
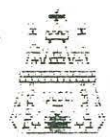
Se pasa las noches en vela ocurriendo cosas, y si duerme, rara es la noche en que a mitad de sueño no se despierta con una idea para reformar su máquina de hacer tubos o con un nuevo sistema de piedra artificial.

Se aturulla hablando. Primero dice una cosa, y a los diez minutos ha cambiado de opinión. Si se da cuenta, intenta remediar el mal, con lo que consigue solamente poner peor las cosas.

Pero es un hombre bueno. Una especie de genio autodidacto, que desaparecería en cuanto la más mínima cualidad organizadora naciera en él. Dice que tiene pocos amigos porque en Ulldecona casi todos se creen que está loco. Sus amigos, de los que cono-

(Continúa en la pág. 4.)

Por ANGEL LUIS DE LA CALLE y DIEGO SEGURA, enviados especiales



Vegetació Urbana d'Ulldecona Carrers i Jardins

FAMÍLIA DE LES ANACARDIÀCIES

PEBRER BORD (*Schinus molle*)

Institut, Parvulari, Passeig de l'Estació, Poliesportiu, Carrer Felip II, Cementiri.

"Schinus" en grec servia per designar a la matisa (*Pistacia lentiscus*), que també és molt reinosa.

El nom comú li ve de la semblança amb el vertader arbre del pebre.

Natural del Perú.



FAMÍLIA DE LES MELIÀCIES

MÈLIA (*Melia azedarach*)

Avgda. Constitució.

"Mèlia" en grec vol dir freixe, arbre de fulles molt semblants.

Nadiu d'Àsia, arriba als 10-15 metres. Creix ràpidament.



FAMÍLIA DELS EVÒNIMS (Celastràcies)

EVÒNIM (*Euonymus europaeus*)

Cementiri.

Arbust europeu que viu als boscos i bardisses, prefereix sòls llimosos i humits.

Els fruits són molt tòxics.

EVÒNIM DEL JAPÓ (*Euonymus japonicus*)

Carrer Sant Antoni, Avgda. Ramon Salomón, Plaça de la Mera, Carrer del Mar, Ctra. Vinaròs.

El nom ja indica la procedència, encara que de vegades els noms són enganyosos.

En estat natural creixen més i no tenen les fulles tan grogues, això és resultat de la selecció que fan els jardiners.

FAMÍLIA DE LES SAXIFRAGÀCIES

XERINGUILLA (*Philadelphus coronarius*)

Passeig de l'Estació.

FAMÍLIA DE LES PITOSPORÀCIES

PITTIOSPORUM TOBIRA

Plaça de la Mera (Sales i Ferré).

Originari de Xina i Japó. Rústic, resisteix la poda.

FAMÍLIA DE LES MALVES (Malvàcies)

HIBISC (Hibiscus sp.)

Passeig de l'Estació.

Prové de Xina i l'Índia, li agrada el sol i la terra no massa humida.



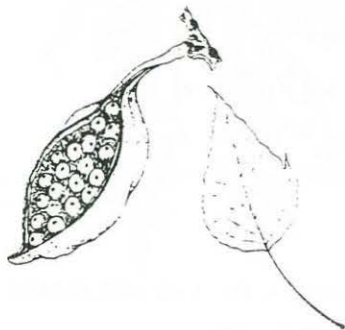
FAMÍLIA ESTERCULIÀCIES

PICA-PICA (Brachychyton populneum)

Carrer Muntaner.

Àrbre natural d'Austràlia. Les flors no tenen corolla però el calze, en forma de campana resulta vistós.

Els fruits són molt grossos, llenyosos, en forma de barqueta, dins porta 10 a 12 llavors grogues voltades de pèls.



GALZERAN (Ruscus aculeatus) Liliàcies

Poliesportiu.

Viu a la terra baixa com a espècie característica de l'alzinar amb marfull.

Tiges de dues menes: unes de cilíndriques i unes altres de planes, en forma de fulla, que hom confon vulgarment com a fulles. Les falses fulles neixen a l'axil. La de les fulles veritables, que són delicades i menudes i es desprenen molt aviat de la planta. Flors petites que fan un fruit gros i vermell molt vistós que apareix a la part central de les falses fulles.



FAMÍLIA DE LES VINYES (Vitàcies)

PARRA VERGE (Parthenocissus quinquefolia)

Carrer Sant Antoni.

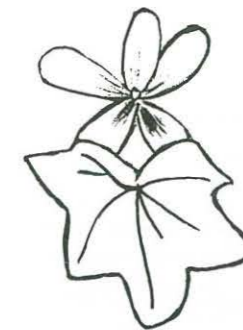
Espècie americana que creix espontàniament de Canadà fins a Florida. El gènere Parthenocissus comprèn 10 espècies als climes temperats d'Àsia i Amèrica del Nord.

FAMÍLIA DELS GERANIS (Geraniàcies)

GERANI, PELARGONI (Pelargonium sp.)

Pelargonium inquinans és origen de la major part dels geranis cultivats, té les flors roges i s'ha naturalitzat a Andalusia. Els pèls segreguen una essència aromàtica.

El gènere comprèn unes 175 espècies del Sud d'Àfrica, llevat de 2 ó 3 d'Austràlia i una a Síria i Sicília.



PELARGONIUM PELTATUM

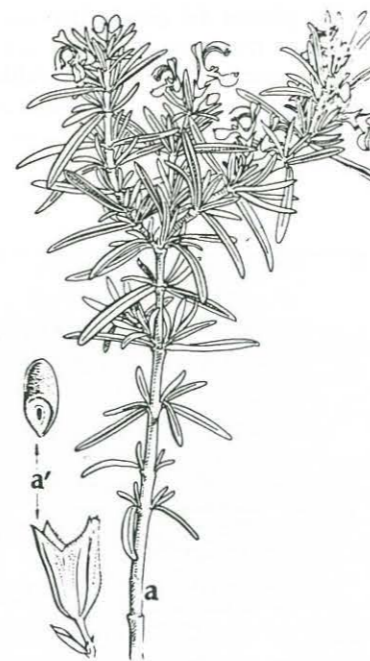
FAMÍLIA DEL TIMÓ (Labiades)

ROMER (Rosmarinus officinalis)

Ctra. Vinaròs (pont).

Arbust molt aromàtic i verd tot l'any, fulles linears endurides, flors obertes fent dos llavis.

Espècie característica de les brolles a la terra baixa.



FAMÍLIA DELS CACTUS (Cactàcies)

FIGUERA DE PALA (Opuntia ficus-indica)

Ermita.

Del gènere Opuntia es coneixen 150 espècies molt semblants entre elles, repartides pel continent americà. S'han naturalitzat molt bé a les Canàries i Àfrica, fins arribar anomenar-les "figuera de moro".

Opuntia ficus-indica es cultiva pels fruits, que s'han de pelar en compte.



TIMÓ (Thymus vulgaris)

Ctra. Vinaròs (pont).

Petita mata aromàtica molt apreciada popularment. Es pot trobar visquent a llocs rocallosos en condicions molt dures o bé a terrenys més bons on la vegetació original ha estat intensament degradada.



FAMÍLIA DE LES IRIDÀCIES

LLIRI GROC (Iris pseudacorus)

Passeig de l'Estació (font).

Les boniques plantes del gènere Iris són prou conegudes als paisatges mediterranis. Flors delicades sobre plantes rústiques que creixen sense problemes sobre terrenys pedregosos (la majoria) i poden ser cultivades als jardins com una flor més. El lliri groc per contra, viu a les vores de llocs humits.



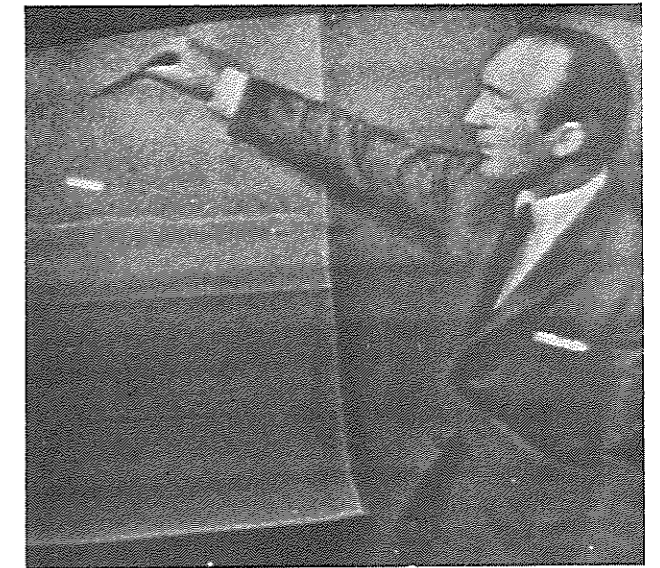
FAMÍLIA DELS NENÚFARS (Nimfeàcies)

NENÚFAR BLANC (Nymphaea alba)

Ajuntament, Passeig de l'Estació.

Planta característica de llocs humits amb aigua clara i poca corrent. Les fulles, rodones i planes, descansen sobre la superfície de l'aigua. Les flors són molt vistoses i també s'obren fora de l'aigua.

Lavatera arborea, planta emparentada amb l'hibisc, pròpia de les nostres terres.



- Projectes «Torre de Pisa»
- Entrevistes T.V.E. al Sr. Balagué

SOLUCION PARA LA TORRE DE PISA

UN ESPAÑOL, AUTOR DEL PROYECTO

Su idea ha sido seleccionada entre otras seis, de las que saldrá el proyecto definitivo

"NO QUERO COBRAR NI CINCO. ME SATISFACE QUE UN ESPAÑOL SOLUCIONE EL PROBLEMA A LOS ITALIANOS"

CONSOLIDAR LA TORRE DE PISA

El proyecto de un uldeconense va a ser aceptado en breve

(INFORMACION EN PAGINA CENTRAL)

La torre de Pisa está condenada... La torre de Pisa está condenada...

es arquitecto ni mucho menos... es arquitecto ni mucho menos...

domada, y que con esta más pasara... domada, y que con esta más pasara...

PROYECTO CATALAN PARA EVITAR LA INCLINACION DE LA TORRE DE PISA

LO HA TRAZADO UN INDUSTRIAL SIN ESTUDIOS DE ARQUITECTURA... LO HA TRAZADO UN INDUSTRIAL SIN ESTUDIOS DE ARQUITECTURA...

UN ESPAÑOL PARA EVITAR LA CAIDA DE LA TORRE DE PISA

HA SIDO IDEADO POR UN JOVEN INDUSTRIAL DE ULLDEGONA... HA SIDO IDEADO POR UN JOVEN INDUSTRIAL DE ULLDEGONA...

hasta llegar a sus inmediaciones... hasta llegar a sus inmediaciones...

CONSOLIDAR LA TORRE DE PISA

POSIBLEMENTE SERA ENCARGADO DON JOSE BALAGUE DE LLEVAR A CABO ESTA TAREA

Apoyándose en los tres estudios... Apoyándose en los tres estudios...

UN ESPañOL QUIERIO LLEVAR

De las torres de Pisa, la más... De las torres de Pisa, la más...

UNA QUIJOTADA

El proyecto elegido percibirá... El proyecto elegido percibirá...

EL PROYECTO

En el que consiste, según... En el que consiste, según...

LA JOYA ENFERMA

Con ello se consigue "atar" a... Con ello se consigue "atar" a...

Balagué puede sostener la torre de Pisa

Como es de suponer, el... Como es de suponer, el...

La idea de un español... La idea de un español...

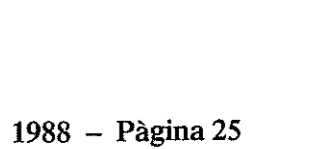
Un español puede salvar la torre de Pisa... Un español puede salvar la torre de Pisa...

Reculls de Prensa... Reculls de Prensa...

Esta mañana ha salido por... Esta mañana ha salido por...

La modestia del sistema... La modestia del sistema...

SECRETOS... SECRETOS...





Dossier

Balagué



RAMÓN TORREDAJALL PRATS

estudio técnico

ALCALDE DE ULLDECONA, 13 de Marzo de 1.965.

Ilmo. Sr. Alcalde, de PISA (Italia)

Distinguido compañero: En esta fecha se ha presentado ante esta Alcaldía el técnico de esta localidad D. JOSÉ BALAGUÉ ZORRAQUINO, quien manifiesta tiene la idea adecuada, precisa, rápida y la más económica para sostener indefinidamente la famosa mundialmente joya artística "Torre de Pisa" que esa gran ciudad tiene el honor de poseer.

El interesado está dispuesto a exponerla, si se juzga procedente, a los técnicos que designe esa Corporación, el día, hora y lugar que oportunamente se le fiije, para la cual se ofrece a efectuar el desplazamiento por su cuenta y cargo.

La referida idea fue expuesta en su presencia, a competentes señores Ingenieros y Arquitectos, ratificando todos su criterio era seguramente por su cuenta y cargo.

Ante la posibilidad pueda ser ella la solución de lo que el mundo entero esta preocupado, me congratulo en transmitirle tal ofrecimiento, sea la esperanza pueda ser la clave que fervientemente todos deseamos.

En espera de sus noticias, se complace en ofrecerle el testimonio de su más distinguida consideración.

Señor Don Jose Balagué Generalísimo, 111 ULLDECONA TARRAGONA

Muy señor mío:

Ha sido en mi poder su atenta carta de fecha 23 del pasado mes de diciembre, y por la índole del asunto a que se refiere, la misma ha sido trasladada al Consejero Cultural de esta Embajada, quien la contestará directamente.

Aprovecho la ocasión para saludarlo muy atentamente.

EL AGREGADO COM...

Taller José Antonio, 28ic... Oficinas Generalísimo 111 Teléfono 114

José Balagué

TALLER DE PIEDRA ARTIFICIAL Y GRANITO DE TONOS LOS COLORES ULLDECONA

13 de Marzo de 1.965

Excelentísimo Sr. Alcalde:

Haciendo referencia a mi anterior escrito con fecha 16 del pasado mes de Enero, en la cual le adjuntaba idea y croquis para la detención de la tendencia de la torre y no habiendo recibido contestación, me permito tratarle de nuevo con otros croquis de realización, pero, con el mismo sistema que en el anterior, consiguiendo de esta forma unos cimientos tan completos que con toda seguridad la tendencia desaparecerá sin el más mínimo peligro a la torre y sin peligro para realizar los trabajos.

En mi anterior le hacía presente que no soy ningún ingeniero, simplemente tengo un pequeño taller dedicado a la construcción del que soy yo el patrón, pero siempre he sido un entusiasta en los trabajos difíciles; pruebo lo ello es que hace cuatro años intento hacer una máquina para hacer tubos de hormigón y después de terminada resultó tan práctica, y rápida como una de las mejores de Europa, viéndome obligado a patentarla para España y al año siguiente Portugal y Francia; de lo que actualmente estoy vendiendo máquinas, y preparando patentes para otros países.

Como puede ver le adjunto unos simples planos para que puedan estudiar el proyecto, que con toda seguridad y con el más mínimo coste pueden determinar la tendencia de la torre.

Todas las formas que yo veo posibles para iniciar y realizar los trabajos, por carta me es muy difícil poderlos expresar, como también es posible que mis ideas no las interpreten tal como yo deseo exponerlas, para esto me brindo sin ningún compromiso a desplazarme ésta cuando guste, pues tengo coche particular y pasaporte en regla.

Según sus anuncios en los periódicos, prometo una importante suma a quien dé la idea y sea aceptada, por mi parte si la idea que yo le doy que repito tengo la seguridad de poder detener) la aceptan lo dejo todo para mejora de los trabajos a realizar siendo para mí un gran honor a tan difícil solución.

Espero darán contestación a la mía, bien sea aceptando o rehusando mi idea en la cual quedaría sumamente agradecido.

... atto. y s. e.

LES ENTITATS

Cloenda VI Jornades de Teatre d'Ulldecona

Diumenge 13 de novembre 1988, es van cloure les "VI Jornades de Teatre d'Ulldecona" organitzades pel Centre Cultural i Recreatiu amb el suport de l'Ajuntament d'Ulldecona i la Caixa de Pensions.

La primera representació va tenir lloc el 2 d'octubre, i durant set diumenges consecutius han anat actuant grups de Teatre Amateurs de VILANOVA I LA GELTRU, SABADELL, GIRONA, TERRASSA, MANRESA, MANLLEU I ULLDECONA.

El nombre d'assistents a les representacions s'apropa a les 5.000 persones, majoritàriament d'Ulldecona, però també d'altres poblacions de les comarques del Montsià, Baix-Ebre i fins i tot dels pobles propers del País Valencià, Vinaròs, Rossell, etc.

El muntatge que va cloure les Jornades ha estat a càrrec del Grup de Teatre del Centre Cultural i Recreatiu d'Ulldecona, amb l'obra "La importància de ser Frank" d'Oscar Wilde, amb traducció de Jaume Melendres i dirigida per Pere Sans.

Després de la darrera representació el Governador de Tarragona, Sr. Ramon Sánchez, va fer lliurament -en nom de l'Ajuntament d'Ulldecona- d'un obsequi a tots els Grups participants a les jornades, pronunciant-se parlaments a càrrec del President del C.C.R. Sr. Josep A. Lázaro, el President del Pla Cultural de la Caixa Sr. Víctor Cucurull, l'Alcalde d'Ulldecona Sr. Jaume Antich i el Governador Civil qui va cloure l'acte.

Ara, el Centre Cultural i Recreatiu comença novament a preparar les VII Jornades de Teatre d'Ulldecona per a l'any vinent.

C.C.R. Adéu Jornades de Teatre, benvinguts Nadal i Sant Antoni

Les VII Jornades de Teatre van acabar el dia 13 de novembre amb l'actuació del nostre grup, que va representar l'obra "La importància de ser Frank".

L'acte de cloenda d'aquestes jornades es va fer el mateix dia i va estar presidit per l'Excel·lentíssim Governador de la Província en Ramon Sánchez Ramon, així com també l'Alcalde d'Ulldecona en Jaume Antich, el Director del Pla Cultural de "La Caixa" en Víctor Cucurull, el President de la Federació de Grups Amateurs de Teatre de Catalunya en Josep Rafecas, i la pubilla del C.C.R. na M^a Cinta Canalda. En aquest acte es va fer lliurament d'uns records a tots els grups participants a les VII Jornades.

Agraïm com sempre a la Comissió de Cultura de l'Ajuntament d'Ulldecona i al Pla d'Acció Cultural de l'Associació del Personal de "La Caixa" el suport que donen a aquestes jornades.

Ara, la secció de Costums i Tradicions del C.C.R. està treballant per Nadal, preparant el festival del dia 5 de gener, per a Reis i el concurs de pessebres (XIX) amb la col·laboració de La Caixa de Pensions. També estan preparant la festa de Sant Antoni, que serà el 15 de gener, diumenge i que comptarà amb la col·laboració de Caja Madrid, l'Ajuntament, la Banda de Música i altra gent que molt amablement ens ajuda a poder fer aquesta simpàtica diada als animalets. No hi falteu!



Festa de Santa Cecília 1988

D'uns anys ençà les activitats organitzades per la Banda de Música amb motiu de la Festa de Santa Cecília s'han anat ampliant i diversificant. Enguany hi han hagut tres novetats importants: la convocatòria d'un concurs literari adreçat als xiquets i xiquetes del Col·legi d'E.G.B., un partit de futbol-sala i una nit de ball. Anem, però, per parts.

El dissabte dia 19 es celebrà a la pista del Poli un interessant partit de futbol-sala entre dos equips formats per membres de la Banda. Els músics es van distribuir en "Canya" o "Metall" segons les característiques de l'instrument que toquen (la percussió va fer de "comodí"). Finalment la victòria va ser per a la Canya, que pel que sembla en va donar, i força, a l'equip contrari.

A la nit organitzàrem ball a la discoteca amb l'orquestra "Europa". El preu era baratet, per a què tothom s'ho pogués passar bé, i la vetllada fou prou concorreguda i animada. El dia següent, diumenge 20, mig adormits vam fer cap a l'Ermita de la Pietat, on a la una del migdia es va celebrar Missa i tot seguit tingué lloc el Dinar de Germanor. L'arrosset va sortir molt bo i els més de cent quaranta "musicqueros" que s'hi havien aplegat s'ho van passar de primera (amb ball final inclòs). La veritat és que el dia va acompanyar força, amb un solet encantador, cosa que no va succeir el dimarts següent, (dia 22 i, per tant, dia de la Patrona) quan la cercavila de la Banda, a la nit, va ser durament reprimida i escurçada per un fred entremaliat.

El dissabte 26 va tenir lloc una festa al nostre local social dedicada als alumnes de l'Escola de Solfeig, i per fi va arribar l'acte central de la celebració: el Concert del dia 27.

Tota la primera part va estar ocupada pels membres més joves de la Banda, agrupats en diferents formacions. Primerament un grup reduït interpretà tres melodies noruegues del compositor nòrdic Edward Grieg, les quals recollien danses i cançons populars junt amb passatges descriptius dels paisatges d'aquell país. A continuació un grup de metall interpretà una

escena de "Les estacions" de Tchaikowsky, compositor rus de finals del segle passat. Seguidament un grup més nombrós i diversificat ens donà a conèixer un tipus de música molt diferent a les peces anteriors: es tractava d'un recull de marxes militars alemanyes del segle XVIII, amb un aire lleuger i tota una sèrie de melodies alegres i saltarines.

Finalment actuà, per primera vegada, la Banda Juvenil de la nostra Societat, formada pels membres de la Banda menors de vint-i-cinc anys i per aquells membres de l'Escola de Solfeig que toquen un instrument però encara no formen part de la Banda "gran". La Banda Juvenil, doncs, esdevé una mena de primer contacte per a aquests instrumentistes novells amb el món bandístic, podent així conèixer el seu funcionament abans d'entrar a formar part de la Banda de Música d'Ulldecona.

La Banda Juvenil interpretà en primer lloc el pas-doble "Valencianeta", de Lluís Martí, construït a partir de motius populars del País Valencià. A continuació va oferir al públic tres parts de la suite del mestre Coll Agulló "Ecos de Catalunya": Dansa, Cançó i Sardana, la qual preten de copsar uns ressons de la nostra terra a través, però, d'una obra de creació, sense utilitzar temes populars.

La segona part del concert, ara ja amb la Banda de Música d'Ulldecona dalt de l'escenari, s'inicià amb "L'entrada de la Murta", pas-doble del músic valencià S. Giner. A continuació la Banda interpretà la 1^a i 2^a fantasies de "Katiuska", un recull que aplega la quasi totalitat de fragments musicals de la sarsuela de Pablo Sorozábal. L'obra va agradar molt i fou llargament aplaudida. L'acte es clougué amb la sardana de Pep Ventura "Per tu ploro".

Durant el descans es va procedir al lliurament de diplomes als membres de l'Escola de Solfeig que aquest curs passat es van presentar als exàmens del Conservatori de Tarragona. També es va fer el lliurament simbòlic d'instruments als membres de l'Escola



que durant aquest curs han passat ja a aquest nou estadi dins la seua formació musical. Finalment es va procedir al lliurament de premis del concurs que per primera vegada ha organitzat la Banda entre els xiquets del Col·legi d'E.G.B. de la nostra vila. El concurs estava dividit en quatre categories: Preescolar i Cicle Inicial (amb un dibuix sobre la Banda) i Cicle Mitjà i Cicle Superior amb una redacció sota el lema "La banda del meu poble". Les redaccions i els dibuixos es van fer el dia 4 de novembre a les escoles i la participació va ser prou nombrosa, establint-se tres premis per categoria. Volem donar les gràcies a totes aquelles persones que amb el seu ajut han fet possible l'organització d'aquest 1er. Concurs, el qual esperem tingui continuïtat en anys successius.

En acabar el concert no havia acabat encara la festa: seguidament la Banda va formar davant l'Orfeó i

va començar a tocar fent cercavila fins a casa el majoral. Bona part del públic assistent ens va acompanyar fent més alegre la desfilada. A casa el majoral vam recollir la imatge de Santa Cecília i vam procedir al seu trasllat a casa l'ajudant, on romandrà tot un any. La festa, ara si, s'acabà amb el refrigeri ofert pel majoral a tots els músics, tancant-se així el cicle d'activitats organitzades enguany per celebrar la nostra Patrona, activitats lúdiques unes, serioses les altres que vénen a cloure la present temporada musical de la nostra Societat.

Ara descansarem uns quants dies i emprendrem de nou els assajos: cal preparar la propera temporada d'actuacions. Només ens resta desitjar-vos un bon Nadal i... que tingueu molta sort amb les cistelles i la loteria!

BANDA DE MUSICA D'ULLDECONA



Grup Ecologista «La Carrasca i la Rabosa»

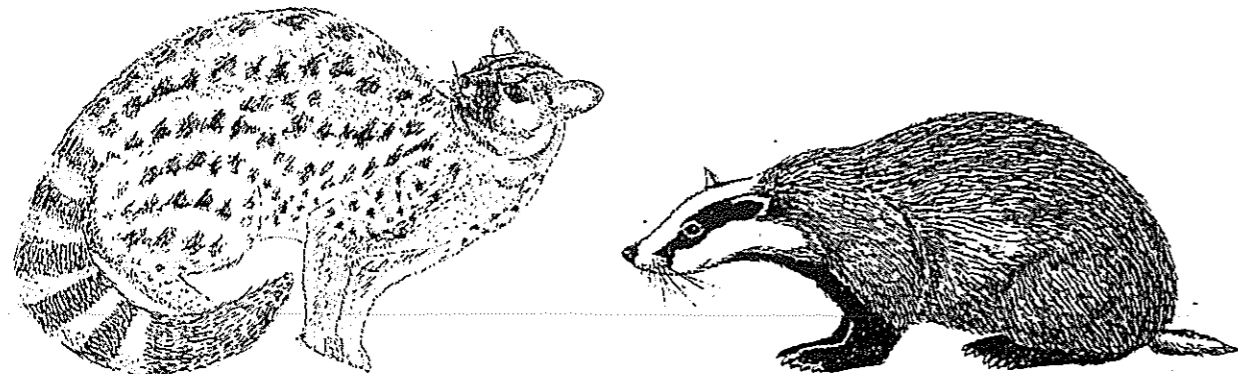
(Continúa del nº 46)

essent el cau reformat, ampliat o modificat amb el temps, i la impressió de multitud és en realitat el resultat d'una o dues parelles, com a molt. La seva reproducció és molt reduïda, d'una parella de cries a l'any, com a molt, i degut a les seves característiques de buscar llocs solitaris, cada cop és més difícil per a les noves cries...

I arribem a la rabosa, el més perseguit de tots els citats i si bé encara és relativament abundant a la nostra comarca, també es cert que és caçat sense pietat, i que, després de molts estudis del seu comportament, fets per prestigiosos naturalistes de tot el món (ja que es troba quasibé a tot el món, si bé amb penes i treballs), s'ha pogut trencar la llegenda negra que pesa a sobre seu i que ha estat la causant directa de la seva precària situació.

La rabosa és, sobretot, un animal molt oportunista, és a dir que sap aprofitar qualsevol tipus de menjar que troba a l'abast, això ja és sobradament conegut (el seu nom serveix, per posar un cas, per anomenar les persones espavilades: "és més llest que una rabosa") però el que s'ha conegut recentment és la seva distribució del territori que ocupa, que ja es pot assegurar sense cap mena de dubtes que és un animal que conserva, defensa, es mou i marca en un territori d'extensió variable, depenent de l'abundància de recursos alimentaris, i que varia entre 100 a 600 hectàrees. Si aquest territori es troba en un lloc deshabitats, i sense abocadors, granges... té una forma més o menys circular; i si hi ha granges, abocadors, poblacions, cases de camp... els territoris adquireixen una forma allargada, confluint diversos territoris en el punt on poden trobar menjar fàcilment (com els abocadors), raó per la qual, pel fet de trobar-se algunes raboses en un abocador no vol dir que n'hi hagi en excés, sinó que aquell és el punt de trobada de diversos territoris, que per l'altre ja s'ha vist que són bastant extensos. Les raboses marquen els límits de la seva zona amb excrements i orina, com també és bastant normal en d'altres animals.

La importància que té tot això amb respecte a les espècies d'interès cinegètic (perdius, conills...) és que mentre el territori d'una rabosa estigui ocupat per una parella, com a màxim, no serà envaït per cap altra rabosa. I si es maten les raboses "propietàries" del terreny, unes altres l'ocuparan, però sempre, i com a molt, una parella, que en uns territoris per on es mouen amb unes dimensions tan grans, i donat el seu costum d'alimentar-se de la manera més fàcil possible, fan que la seva incidència sobre la població de conills, perdius, i altres animals aprofitats per a la caça humana sigui molt poc important; d'altra banda, i havent-hi tants desperdicis al camp, han de passar molta gana per aventurar-se a entrar dins una granja... Tota la llegenda negra de les raboses, en el fons, no és més que un munt d'exageracions.

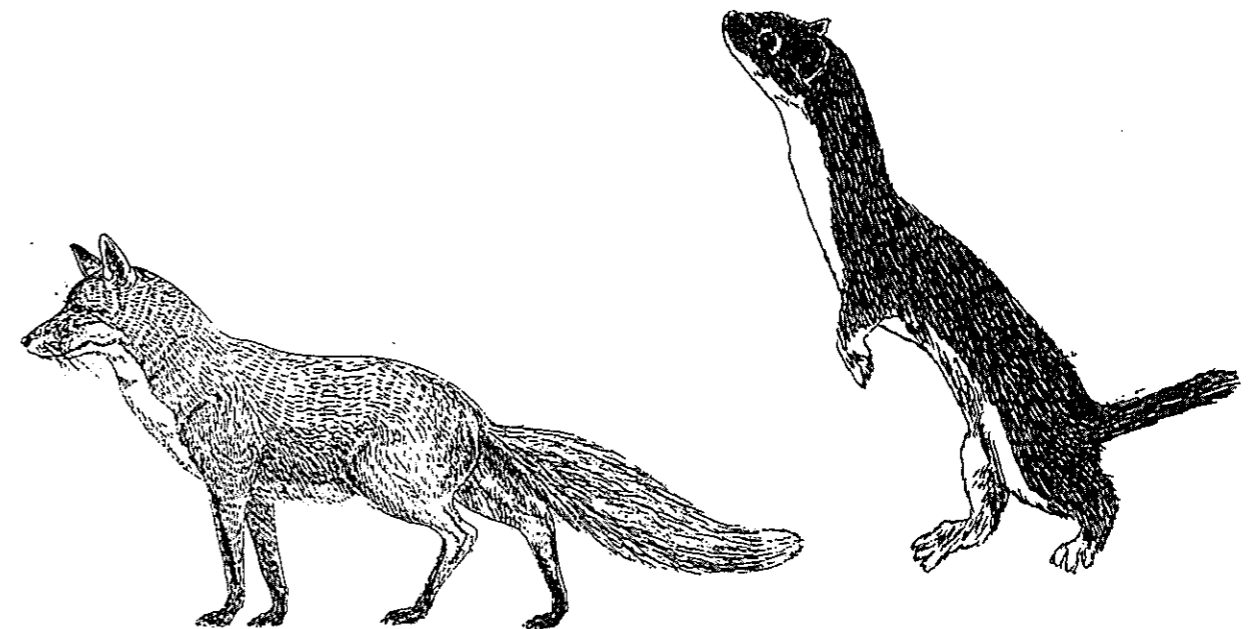


La reproducció es caracteritza perquè un mateix mascle pot arribar a tenir més d'una femella al seu territori (sempre, és clar, que en aquest hi hagi prou menjar), normalment un màxim de dos femelles poden conviure amb un mateix mascle, i poden quedar les dues prenyades, però en els casos estudiats pels especialistes, quan no hi ha una pressió humana excessiva (és a dir, una mortaldat de raboses gran), només aconseguen sobreviure o néixer (ja que no són estranys els abortaments) les cries de la femella dominant, quedant així la població de raboses estabilitzada de manera natural. Quan la pressió humana és significativa, o important, les camades solen ser nombroses i per part de totes les femelles, es tracta d'una argúcia de la natura per ajudar a una espècie en perill: neixen moltes cries, perquè també en moren moltes, o es maten molts adults de l'espècie. Tot això pot servir per demostrar (ja que no és la nostra intenció en aquesta carta entrar en un estudi detallat del comportament de les diferents espècies que hem apuntat) que no és cap solució la matança indiscriminada de raboses, que d'altra banda són capaces de recórrer molts quilòmetres quan són joves, per tal de cercar un territori on viure. Si a tot això afegim que la rabosa és una espècie que ha anat adaptant part dels seus hàbits i dieta a la proximitat dels homes (com han fet d'altres, com la rata, el ratolí...), veurem que si, per posar un exemple, a la nostra comarca es matessin o capturessin 500 raboses a l'any no vol dir que aquesta sigui la quantitat que hi viu, sinó que el buit en el territori deixat per les mortes és ràpidament reemplaçat per altres de joves i per camades més nombroses. Mentre que si es deixessin de perseguir el seu nombre no creixeria escandalosament (com sembla ser la por més freqüent), sinó que s'estabilitzaria depenent de les característiques del territori, i no hi hauria raboses de fora, ja que les ocupants defenen gelosament el seu territori.

Amb aquestes ratlles hem intentat donar-vos a entendre una visió, a vegades desconeguda, de la problemàtica que afecta a les espècies protegides de la nostra comarca, i la relació que amb la vostra activitat tenen. Confiem en la vostra condició d'amants de la naturalesa (si no, tindrieu alguna altra activitat per l'oci), com per entendre que si es respecten les normatives de caça, sobretot les relatives a les espècies protegides, i alhora es fos una mica més respectuós amb el món natural, es faria un gran pas endavant cap a una convivència i aprofitament harmoniós del què ens envolta, mirant de deixar de banda aquesta creença a què tenim dret a posseir-ho tot, o malmetre o matar allò que no entenem o creiem que ens estorba.

Es tracta d'aprendre a respectar l'harmonia que manté la natura en constant equilibri o evolució, i de la qual nosaltres, com a espècie humana que viu en aquest planeta no ens queda més remei que acceptar, i gaudir-ne o emmalaltir o morir per la manca d'ella, just com qualsevol altra espècie viva.

Moltes mercès per la vostra atenció, i per qualsevol cosa, quedem a la vostra disposició.



I Repoblació de l'A.D.F.

L'Associació de Defensa Forestal prepara la seva primera campanya de repoblació d'arbres per als dies 14, 15, 21 i 22 de gener del 1989. La campanya constarà d'un cartell-convocatòria i xerrades a les escoles i Casa de Cultura explicant la situació actual del paisatge vegetal i les possibilitats d'actuació, també és possible que es faci algun programa a la ràdio, tot això amb el propòsit d'animar l'ambient de cara als dies de repoblació.

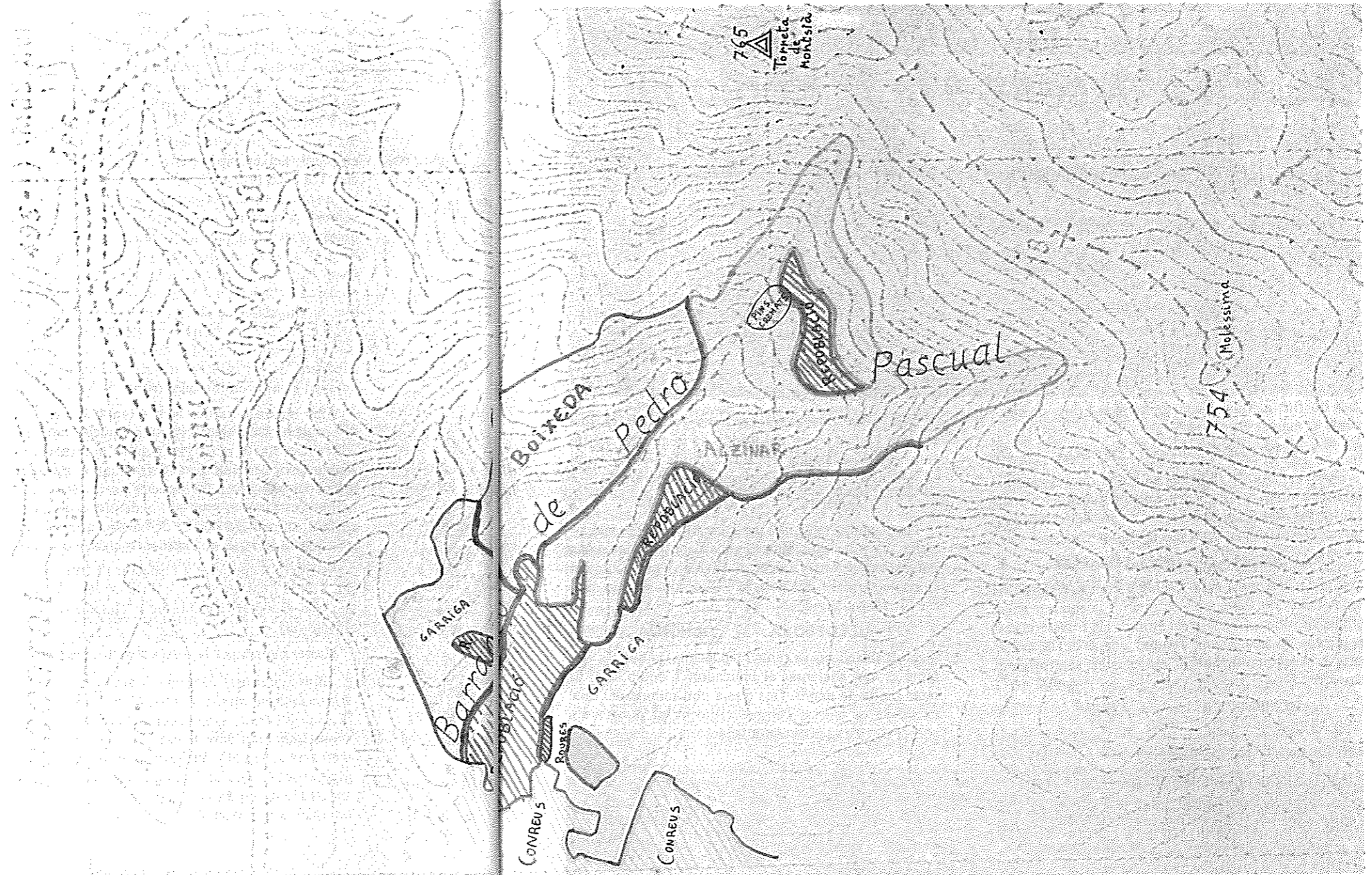
Per qui encara no ho sàpiga l'A.D.F. és constituïda per representants de totes les entitats de la vila relacionades directament o indirecta amb el medi-ambient, pels propietaris que ho han volgut i per l'Ajuntament.

Volem aconseguir accelerar la regeneració espontània de la coberta vegetal autòctona, tan malmesa al nostre terme pels continuats incendis any rera any. Sembla que no però els mesos que segueixen al foc, abans no rebrota tot un altre cop, les pluges s'emporten quantitats apreciables de terra que després trobem acumulada al fons. Així es formen els sòls esqueletitzats on no cal esperar que torni a créixer el bosc un altre cop perquè ja no té prou terra.

La tasca a realitzar és molt gran, s'ha de cobrir una superfície enorme amb pendents considerables i a més no tots els llocs són bons. Però és clar que si no ajudem a la Natura a recuperar-se i per l'altre cantó el foc, el ferro i la dent l'estan atacant, en lloc d'anar a millor anirem a pitjor. Allà on havia bosc estem trobant ara una garriga i la fi de la seqüència serà un munt de pedra i quatre herbetes.

Cal que col·laborem tots, no val a dir el de sempre, «ja no faran els ecologistes o els excursionistes», no val a tirar-se la manta al cap perquè el que no fem no ho farà ningú, ni val tampoc a dir «així ha estat sempre, per què hem de canviar-ho?», perquè no és veritat, cap cosa en aquest món ha restat igual en el curs de la seva existència, aquest món encara és viu, i com tot el que viu canvia, es mou, i si volem que continui així hem de posar-nos a treballar per aconseguir-ho.

Us demanem la vostra assistència a aquestes jornades informatives (les primeres) i de treball després, que ningú es senti desmotivats perquè la



Natura és per a tots i si aconseguim fer més bosc en lloc de més pedra el nostre esforç no haurà estat de franc, encara que no obtinguem un benefici econòmic immediat com en gairebé tot el que estem acostumats a fer. Creiem que com a satisfacció personal i com a treball veritablement útil és molt important aquesta tasca que us proposem.

Ja s'informarà del dia que s'ha de fer la trobada informativa a la Casa de Cultura, de moment expliquem una mica el programa de treball:

— El primer cap de setmana (14 i 15 de gener) es plantaran arbres a les basses de l'Ermita, Llacuna i Rajolar de Garrell amb espècies de ribera i d'altres per millorar l'estètica d'aquests indrets tan poc cuidats i sovint maltractats durant anys.

Ja sabeu que Ulldecona té un patrimoni poc habitual quant a llocs humits i cal reconèixer la importància que tenen com a suport i focus de dispersió de la vida aquàtica i l'interès que tenen com a lloc d'esbarjo i per a l'estudi i l'educació ambiental.

— Al segon cap de setmana, 21 i 22 de gener s'anirà al Barranc del Pare Pasqual que es va cremar totalment l'any 1986, encara que gairebé va rebrotar tot un altre cop i encara es conserva el bosc que hi havia, tot i que al rebrotar de la soca s'ha perdut molta alçada i cobertura i s'han produït alguns canvis importants. El Grup Ecologista ha fet un estudi de l'estat de la vegetació i la cartografia de les comunitats amb una indicació dels llocs adients per repoblar. Tenim planter de

carrasca i llavors, també es plantaran alguns roures de fulla petita (*Quercus faginea*) i pins pinyers (*Pinus pinea*). La repoblació es podria allargar un cap de setmana més segons la resposta popular.

Una tasca laboriosa en fi, però necessària si volem conservar el Patrimoni Natural amb un mínim de garanties de continuïtat. Així doncs, us demanem la vostra assistència i sobretot la vostra col·laboració. No fem política ni en tenim interessos econòmics, si us demanem ajut només és per tornar-li a la Natura de forma conscient allò que la inconsciència li ha arrabassat en temps passats.

Associació de Defensa Forestal

El C.F. Ulldecona a la 1ª Regional

EL C. F. ULLDECONA A LA 1ª REGIONAL
per JOSEP LABERNIA

0 ULLDECONA — REMOLINS 1

Primera derrota del campionat de l'Ulldecona al seu camp. El contrari no va demostrar res d'extraordinari, però va guanyar netament el partit. El gol dels visitants es va marcar al final de la primera part.

1 ULLDECONA — CASTELLÓ 1

Partit amistós jugat el dia de Sant Lluç amb l'Amateur del Castelló. Es van fer bastants proves amb alguns juvenils, donant bon resultat. Aquest dia va tornar a jugar amb l'Ulldecona, Josep Millan, cedit pel Castelló fins al final de la temporada i que, precisament, va marcar el gol local.

2 RAPITENCA — ULLDECONA 0

Nova derrota de l'Ulldecona, en la que es van fer notar les absències forçades d'alguns jugadors. Partit jugat amb molta correcció, dins i fora del camp. Els dos gols locals es van marcar a la segona part.

1 ULLDECONA — POBLA MAFUMET 2

Segona derrota a casa, i sembla com si l'equip no agafés l'aire a la categoria, perquè hi ha equip per fer millors resultats. Van marcar primer els forasters, però Vicent va aconseguir l'empat abans de la mitja part. A la segona, novament els forasters van tornar a marcar.

6 ULLDECONA — LLORENÇ 1

Per fi va sortir un partit rodó. Va començar marcant Juande i Amadeo —d'un gran gol de cap— va

aconseguir el segon, però els visitants van aconseguir escurçar de penal. Però a la segona part es va destapar l'Ulldecona amb quatre gols, marcant-ne dos Ocaña, un altre Amadeo i l'últim Josep Millan.

3 RODA BERÀ — ULLDECONA 2

Davant del líder del grup, l'Ulldecona va fer el millor partit fora de casa, escapant-se-li l'empat sols a falta de tres minuts per al final. Tots els gols es van marcar a la segona part, començant el Roda i aconseguint Ocaña l'empat. Novament els locals es van adelantar, però Amadeo va tornar a empatar. Però ja al final el líder va tornar a marcar.

0 ULLDECONA — REDDIS 0

Nou punt que es va perdre a casa, encara que aquesta volta l'equip del Reddis va demostrar ser un gran equip. Llàstima els altres punts perduts amb equips inferiors. Però, segur, que es recuperaran.

4 CAMBRILS — ULLDECONA 2

Partit amb "tangana" per la desastrosa actuació arbitral. Va pitjar dos injustos penals contra l'Ulldecona i dues expulsions (Vicent i Amadeo) per acumulacions de targetes. Els gols de l'Ulldecona els van marcar Escudero i Amadeo.

2 ULLDECONA — CANONJA 1

Molt difícil ho va tenir l'Ulldecona, ja que els visitants es van adelantar al marcador. L'equip local va tenir molts de nervis, fins que a nou minuts del final Escudero va marcar l'empat i Vicent, al rematar un córner de cap va aconseguir la victòria.



Equip del C.F. ULLDECONA que va jugar contra el Castelló el dia de Sant LLuc

Clasificació general Primera Regional. Grup VI

R. Berà	13	11	2	0	34	11	24+10
Cambrils	13	8	2	3	24	12	18+ 6
Rapitenca	12	7	3	2	19	9	17+ 3
Calafell	13	5	5	3	23	18	15+ 3
P. Mafumet	13	6	3	4	17	18	15+ 1
Reddis	12	6	2	4	15	12	14+ 4
La Cava	13	5	3	5	17	14	13+ 1
L'Ametlla M.	13	6	1	6	16	24	13+ 1
Canonja	12	4	4	4	18	16	12
Ind. Reus	13	5	2	6	15	17	12- 2
Remolins	13	4	3	6	13	17	11- 3
Llorenç	13	3	5	5	20	25	11- 3

M. d'Ebre	13	4	2	7	14	17	10- 2
S. Pedro S. Pablo	13	4	2	7	18	28	10- 2
Ulldecona	13	4	1	8	17	18	9- 5
Valls	13	3	3	7	16	19	9- 3
Gandesa	13	4	1	8	16	26	9- 5
Jesús Cat.	12	3	2	7	14	25	8- 4

Clasificació golejadors locals 1er. equip

Escudero	5	gols
Amadeo	4	gols
Ocaña	3	gols
Vicent	3	gols
Juande	1	gol
Josep Millan	1	gol



Xut d'honor al partit Ulldecona-Castelló, fet per Rubén Jaime Millan del Restaurant «El Cazador»



Equip juvenil del F.C. Ulldecona, líder indiscutible del seu grup, que guanya per golejada tant dins com fora de casa

Les Monedes d'Uldecona a l'Edat Mitjana (I)

Continuant amb el tema que ja vàrem encetar en aquesta Revista referent a l'apassionant món de la Numismàtica, avui tractarem de les monedes d'ús habitual a Uldecona i a les nostres comarques durant tota l'Edat Mitjana. Els diferents documents i pergamins que referenciem, pertanyen al "Llibre de Privilegis de la Vila d'Uldecona", tal i com els classifica l'historiador Enric Bayerrí, i que ens parlen d'aquestes monedes. Les més corrents són les següents:

Besant.— Moneda de plata que circulà per València en temps de Jaume II (1291-1327). Valia dos vintidosos i setze maravedís. Un altre valor que va tenir va ser de tres sous i quatre diners.

Croats.— (3'15 gr.) (= gros, fort o moneda grossa) Moneda Barcelonesa de plata creada per Pere III, fill de Jaume I el Conqueridor, l'any 1285, amb valor legal d'un sou equivalent a dotze diners, de tern). Barcelona i Perpinyà principalment, junt amb Lleida, Tortosa i Vic en bateren (encunyaren) en diferents èpoques. El revers és característic amb la "creu" cantonada alternativament d'anella i tres punts, d'on li ve el nom. A l'anvers figura la intitució i l'efígie reial.

Diners de tern barcelonesos.— (0.90 gr.) Del llatí Denarius: Denier, Dinés, Menut, el valor d'aquesta moneda és quasi el més baix. S'establí en temps de Jaume I el Conqueridor, cap al 1258. Els anomenats Jaquesos, del mateix sistema daten de 1259. En un principi foren de plata, i darrerament d'una aleació de plata i coure. Fou la unitat de moneda inferior del sistema carolingi. En aquest sistema una lliura equival

a 20 sous, un sou, a 12 diners, i un diner a 2 òbols. L'anomenat a Catalunya diner d'argent, fou creat per Pere el Gran, en 1285 i es mantingué immutable fins al regnat de Ferran II. A València era conegut aquest tipus de moneda per diner de València o també per ral Valencià. Com a moneda de compte, el diner subsistí fins a mitjans del segle XIX.

(Doc. num. 52 —Fol. LXXXVIII)— Barcelona 15 de las kalendas de febrer. Carta del Rei Jaume II on, per motius de perjudicis que els ocasiona als transeünts al circular la moneda jaquesa en el terme d'Uldecona, ordena que en el futur, l'única moneda que deu córrer allí, sigui la **barcelonesa de tern**, com ja corria a Tortosa. (Del llatí).

Ducats.— (3'60 gr.) Moneda d'or, Unitat de compte dels segles XV al XVII, equivalent a 11 rals castellans o 375 maravedís. La denominació oficial "ducat", apareix a Aragó, Catalunya i València entre 1474-1477. En totes elles apareix la figura de sa Majestat el Rei amb bordó a la mà dreta i corona. En temps de Joan II d'Aragó, apareixen les dues denominacions d' "escuts" i de "ducats", aplicades a la moneda àurea. El pes o llei és igual al del ducat venecià i fou encunyada per Joan II a Saragossa (joaní) i per Ferran II i Carles V a València (excel·lent), Barcelona i Perpinyà (principat), la ciutat de Mallorca (ral d'or) i Saragossa (ferrandí).

(De la Hist. d'Uldecona de A. Ferre — Pàg. 180) Any 1483, febrer. Dos vaixells venecians ancorats als Alfacs, "tomaron, mataron y levaron forciblemente, de un ramado de vacas, que eran del amado



BARCELONA. Data s/d (entre 1479-1516) FERRAN II CROAT (moneda). Anv.: Ferdinandus D.G. RE. Rev.: Anella al 2^{on} i 3^{er} quarter



VALÈNCIA. Data s/d (entre 1336/1387) PERE III (IV ARAGÓ). FLORÍ (moneda). Anv.: ARAG-OREX P. (i el lliuri). Rev.: S. IOHA-NNES B. (imatge de Sant Joan Baptista) corona poc visible. 3,40 grs.



nuestro mossén Martín de Mur, cavallero de la orden de Santiago del Spada, vezino de Uldecona, nuestro vassallo, veynte dos vaquas mayores y otras preya-das, que podian valer **quinientos ducados de oro**.

Florí d'or d'Aragó.— (3'35 gr.) Moneda d'or d'ús corrent a la Catalunya medieval, des de la segona meitat del s. XIII. Es comença a encunyar a Florència, l'any 1252 d'on prengué el nom. Al revers sempre hi figura la imatge de Sant Joan Baptista, i a l'anvers el lliuri. Comença a circular a Aragó al 1346 introduïda pel rei Pere III amb valor d'onze sous. Se l'anomena també **florí de sagell, ducat, de galera, llarch, estret, de grossos**, etc. Vint florins valien, en 1446, onze lliures barceloneses. Ultimament s'encunyà per Ferran V a Barcelona i a València en 1478, equivalent la primera a 17 sous, i la segona a 14 sous. Segons Botet (Les Monedes Catalanes, t.II, pag. 122), en les Corts de Tortosa de 1365 es decidí l'emissió durant dos anys, a Perpinyà, de florins de llei de 18 quilats, i talla de seixanta-vuit en marc. També, durant la guerra amb Pere I de Castella, el Rei Pere IV d'Aragó arribà a preparar una emissió secreta de Florins amb marca de "seca" (localitat d'encunyació) de Tortosa, encara que les encunyacions més generals foren

a més de Perpinyà, les de Barcelona, València i la Ciutat de Mallorca.

(Doc. 28 — Fol. XXXVI) —Any 1398—. Carta de no pagar morabatí" Carta del Rei Don Martín, per la que eximeix, disposa i ordena, "so pena de mil florins d'or", i caure en la seva indignació, a qui contrarie la present derogació de pagament, en Uldecona i altres llocs de la seva Baylia, del tribut anomenat "morabaticum").

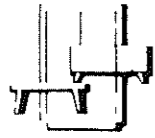
(Doc. 98 — Fol. CLXXXIII) —Any 1374— Un tal Mascharós, veí de "les Aventales" (les Ventalles), entrà a pasturar bestiar al terme de Tortosa, i fou multat i obligat a vendre una mula, valorada pel ooredor públic de Tortosa, Jaime Gil en **vintidos florins**, malgrat que el tal Mascharós, per tal de no perdre la mula, hagué de pagar "vintiun sous i sis diners".

Continuarem en una propera Revista.

Francesc Itarte i Vericat

BIBLIOGRAFIA:

Història d'Uldecona — A. Ferre
Llibre de Privilegis — E. Bayerrí
Ct'lgo. Monedes Españ.— C. Castán, JR Cayón
Gran Enciclopèdia Catalana



Mobles ARNAU

Servei de muntatge gratuït
a tot Catalunya
i Regió Valenciana

Major, 82 Tel. 72 03 58
Major, 93 Tel. 72 01 75
ULLDECONA

MANUEL MARTORELL

TRANSPORTS

Carrer del Calvari, 48
Telèfon 72 02 52
ULLDECONA



PUBLICITAT
AJUNTAMENT
D'ULLDECONA

eurochrom

LABORATORI FOTOGRÀFIC

Avda. Ramon Salomon, 19
Telèfon 72 03 63 - Apartat 7
ULLDECONA

Acupuntura

¿Que es la acupuntura? Es una CIENCIA CHINA para el tratamiento de enfermedades y sus síntomas a través de la propia energía del organismo, todo ello canalizado mediante agujas insertadas en puntos ESPECIFICOS situados a lo largo del recorrido de los "catorce" canales principales energéticos que poseemos todos los humanos.

La acupuntura comenzó en el sur de China unos 4000 años antes de J.C. El emperador FU-HSI (2900) a. J.C. descubrió los dos pilares Básicos o complementarios de la vida: Femenino o YINN, pasivo, frío, negativo y sombrío; y el Masculino o YANG, activo y luminoso, positivo y cálido; la colaboración entre ambos dominaba el Universo. SHEN-NING (2800 a. J.C.) llamado también el "Emperador Rojo" porque su elemento protector era el fuego, parece que descubrió la hierba medicinal y la labranza. El sucesor de este fue llamado el "Emperador Amarillo". HUANG-TI (2600 a. J.C.), cuyo elemento protector era la tierra. Este fundó el sistema terapéutico chino. Su amistad y relación con el ministro GHI-PO hizo posible la redacción del libro NEI-CHING (Enseñanza sobre enfermedades internas) escrito hacia el 250 a. J.C. y sigue de actualidad. HUAHG-TI introdujo los principios de la antigua filosofía natural china en el terreno médico, puesto que se tenía el cuerpo como una parte ínfima del cosmos. Desde entonces, la salud fue considerada como una consecuencia del equilibrio y armonía entre el YINN y el YANG (= entre bien y mal, positivo y negativo, etc.).

Según la teoría china de SAKU-RAZAWA: La salud y la enfermedad desde el punto de vista Físico-cósmico chino, no es más que el perfecto equilibrio entre estos dos Principios. INVERSAMENTE, se dice que la enfermedad, es el predominio de uno sobre el otro (pues no existe un exceso de bienestar o de salud).

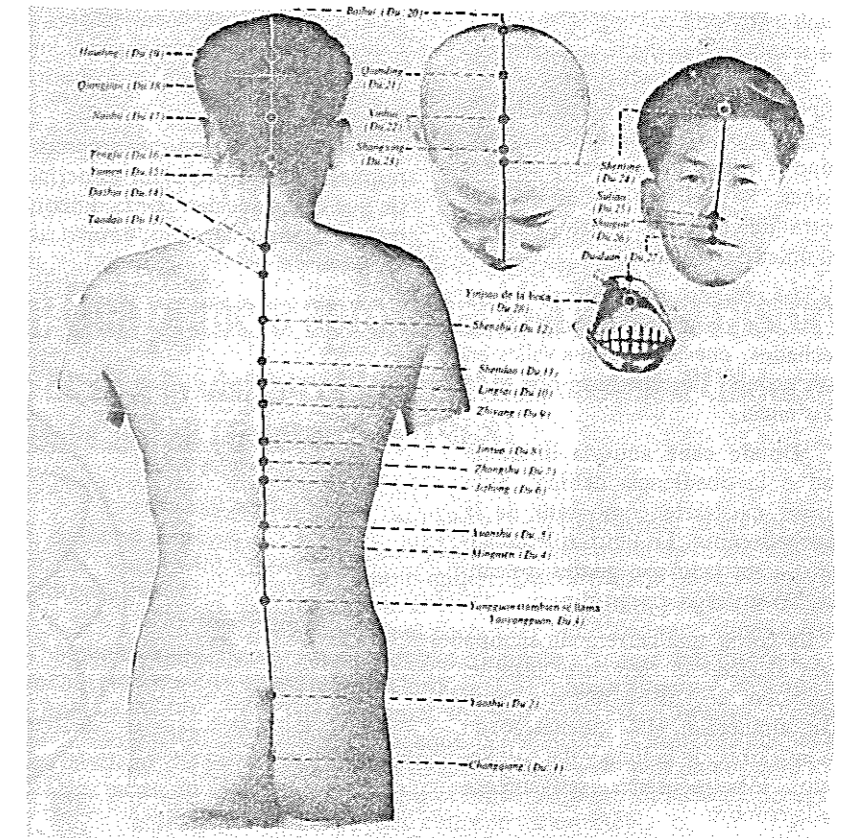
La acupuntura se introduce en Europa principalmente por los monjes, jesuitas y misioneros franceses e ingleses, durante el primer tercio del siglo XVII pero se tienen conocimientos de ella desde mitad del siglo XVI si bien apenas se utiliza ni mucho menos se divulga.

En Francia se empieza a utilizar con cierta asiduidad hacia finales del siglo XIX, aumenta su uso al finalizar la 2ª guerra mundial y es a partir de aquí cuando Soulié de Mourant y Noier quienes la adaptan y desarrollan e incluso la mejoran mediante diversos aparatos electrónicos, luminosos, acústicos, etc. se descubren y divulgan gran cantidad de nuevos puntos para tratar; con todo ello se permite el tratamiento de todas las enfermedades con resultados del 98 % positivos en la patología del dolor (enfermedades dolorosas) y enfermedades psico-somáticas (nerviosas y

físicas). Tenemos otro grupo de enfermedades como son las infecciosas que: No las cura pero si se utiliza precozmente. MUCHAS SE EVITAN Y EN EL RESTO, SE REDUCE EL PERIODO DE CONVALESCENCIA A LA MITAD DE TIEMPO.

Para finalizar diremos que: Después del BUMMM mediciner de los años 60-70 y que algunos profesionales de la medicina siguen utilizando en la misma cantidad de antaño. La acupuntura, medianamente bien utilizada, NO ES TOXICA, NO DAÑA NI EL ESTOMAGO NI TEJIDOS MUSCULARES, NO SE ACUMULA. Con todos estos argumentos, podemos decir con toda seguridad que en Europa se ha redescubierto una nueva forma científica de medicina, muy útil y positiva.

J. Bernabé



Ejemplo de los puntos a tratar (pinchar) en uno de los canales en Acupuntura

Reflexión de Fin de Año

Elijo los amantes enloquecidos, los rebeldes que avanzan destruyendo cárceles de viento. Escaladores de altas cumbres y amigos del riesgo total. Revolucionarios o gentes marginadas. Viajeros de "altos vuelos" o vagabundos desgarrando guitarras. Todo antes que Hijas de María con lágrimas en los ojos o "devotos" repitiendo una vieja oración.

Lejos de mí las gentes con su bondad que hiede. Políticos profesionales, sacerdotes del dogma, burgueses acomodados o universitarios del miedo.

No he conseguido nada definitivo que pueda transmitiros como Verdad permanente. Estoy en camino. Mi vida es una aventura y no conozco las rutas que atravieso. Esa es su maravilla. Ni sé ni me importa saber si este río conducirá al Océano o se desvanecerá. Camino a través de errores y correcciones. Soy el explorador de una tierra desconocida y este viaje es mi única pertenencia.

Tú, sentado atentamente frente a mí, me descubres recodos insospechados, cuevas o verdes valles en este camino sin esperanza que es la existencia.

¿Donde cabe aquí la infalibilidad o la obediencia debida? Sólo puedo mostrarte como salir de la muchedumbre. Lo único que no admito a mi lado son gentes roncando. No soy algo extraordinario.

Es como una carrera sin tiempo para alcanzar el cielo inalcanzable. Unos corren, otros juegan, caminan, almuerzan. Hay quienes gozan de las flores, de la luna y del sol. Seguros sólo piensan obsesivamente en la cumbre.

Cualquier camino religioso, político, meditativo o sensual es bueno



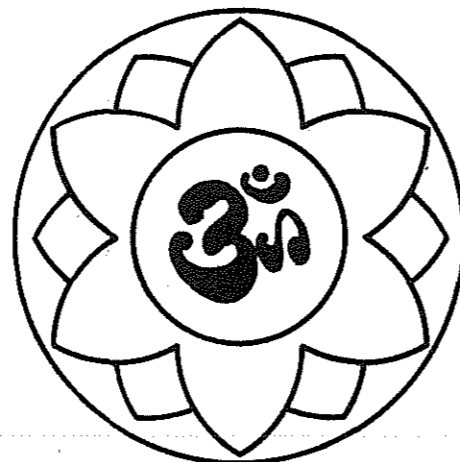
sólo si te conduce hacia dentro, al corazón; a esa vibración sutil del aliento que es el signo de lo humano.

Cada cual es dueño de su propia respuesta u el único error es permitir que otros decidan por tí. Encontrar el camino correcto, equivocarse

se sin descanso, son, más allá del orden la seguridad y la obediencia toda tu libertad.

Eres la expresión de todo lo que has reprimido, por eso el miedo, el sexo y la violencia no te abandonan nunca.

(del libro del SÂDHAMA)



El Castell d'Uldecona: Una primera aproximació a la seva Història

Redacció de les paraules dites a la visita-col·loqui feta al castell d'Uldecona amb motiu de la I Diada del Castell (6 setembre 1988)

El primer plantejament que ens hem de fer en estudiar el castell d'Uldecona és preguntar-nos: Quan va construir-se? Quines circumstàncies històriques van fer possible la seva edificació?

El turó, on va bastir-se el castell, fou habitat en èpoques anteriors: ibèrica i també, en moments molt concrets d'època romana, però del que no hem de dubtar és que entre aquest hàbitat i el medieval hi ha un llarg temps d'abandó de l'habitació humana al cim del turó, això no és la negació de l'existència, en algun moment, d'un reprofitament.

Abans de l'any 1000 no és versemblant la construcció del castell, hi ha raons històriques de pes. La conquesta

islàmica de l'any 711 no va provocar, a les comarques del Llevant peninsular, cap mena de trasbals o desgavell de tipus militar. Des de Múrcia fins a Tortosa es va conquerir el territori sense lluita per mitjà d'acords, recordem el pacte i regne de Todmir. A més aquestes comarques van continuar al marge dels interessos dels emirs de Còrdova. La Frontera Superior tenia una línia de comunicació molt concreta: Còrdova, Toledo i Saragossa, aquesta població era l'indret de pas per arribar al sud de les Gal·lies, sigui pels passos del Pirineu occidental o oriental. Aquesta situació de Saragossa, dintre del concepte d'estratègia militar dels emirs omeies, ens pot justificar l'expedició de Carlemany per conquerir aquesta població, clau de les comunicacions

de la vall del riu Ebre. Aquesta geo-política va continuar, fins i tot, després de la conquesta de Barcelona pels francs (801) i el fracàs en conquerir el pas de l'Ebre per Tortosa (812). Els problemes fronterers de la Marca Hispànica queden lluny i fora del recorregut Tortosa, Ulldecona, Sagunt i València. Aquests territoris van viure anys de pau i tranquil·litat. Al-Mansur en atacar Barcelona, va fer des de Còrdova aquest recorregut llevantí, que no era habitual a l'estratègia militar musulmana. Els cronistes descriuen la pau i prosperitat d'aquestes comarques i que els seus caps polítics van rebre el cabdill musulmà amb una gran cordialitat. Hom no pot deixar de pensar amb una continuïtat de la capitulació de Todmir.

Si a aquesta situació militar i política hi afegim els esquemes de poblament i organització territorial, tant cristià com musulmà, anteriors a la feudalització hem de concloure que el castell d'Ulldecona no té raó d'existir abans de la crisi del segle XI, moment en què la conjuntura militar i política, a més de les estructures socials i econòmiques, han canviat, ha arribat un nou món i uns nous conceptes, els quals van transformar l'organització existent arreu de la península Ibèrica i l'Europa Occidental.

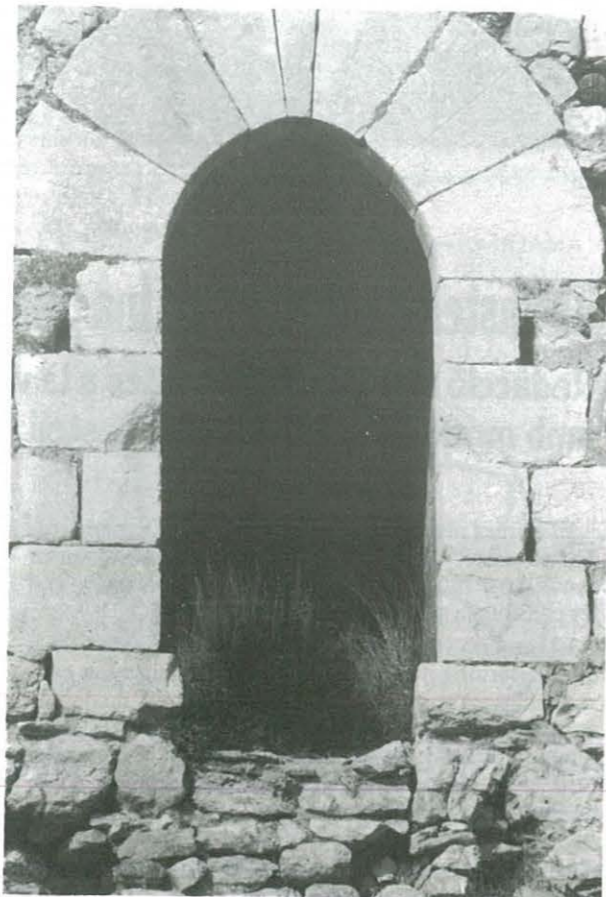
La mort d'Al-Mansur (1002) va accelerar el canvi iniciat uns anys abans, a la segona meitat del segle X. La unitat del Califat de Còrdova es qüestiona. El llevant peninsular va trencar, políticament, amb Còrdova, un reialme taifa inicia la seva història (1017) i ocupa el territori que va des de la ciutat de València fins a Tortosa, anteriorment a la fi del Califat (1031). La unitat d'aquesta contrada va durar poc, a l'any 1021 es va trencar, constituint-se dos regnes enemics: València i Tortosa. Serà en aquest moment quan s'originarà una frontera. Aquesta frontera és situada en el riu Sénia? Quin sistema militar de delimitació va establir-se? Ara com ara les preguntes no tenen una contestació. S'ha documentat que el veïnatge entre els reietons taifes no fou tranquil·la, la guerra fou quasi continua, situació agreujada per l'augment del poder militar cristià i el creixement del número dels taifes, tota ciutat o territori amb prou personalitat i possibilitats estructurals va crear el seu reialme, i el seu reietó va maldar per imposar-se o conquerir territori veí i defensar-se de l'atac cristià.

Ramon Berenguer el Vell (1035-1076) va fer realitat, als comtats catalans, el triomf de la feudalització i l'inici d'una gran ofensiva per conquerir les terres situades més enllà del Llobregat i ocupar la vall del riu Ebre. El primer atac, que es va emprendre, fou en direcció a Lleida, el rei taifa d'aquesta ciutat va comprar la pau (1046) mitjançant el pagament de les pàries. Aquest tractat aportava beneficis a totes dues parts, els musulmans, de moment, aturaven l'ofensiva, i els cristians, amb l'ingrés dels diners de les pàries, financiaven un nou atac amb l'edificació de castells i el repoblament de les terres acabades de reconquerir. El pagament de les pàries va generar un empobriment dels reialmes taifes per culpa de l'augment de la pressió fiscal. Aquesta pau, a la llarga, afavoria els comtes de Barcelona, a meitats del segle XI, la conquesta de la vall del riu Ebre semblava una realitat immediata.

Tortosa va pagar pàries des de l'any 1052. Aquest regne taifa, defensat per la geografia d'un atac planer

per part dels comtes de Barcelona va dedicar els seus afanys a lluitar contra València, primer aliant-se i més tard unint-se amb el regne taifa de Dènia (1081-1090). La situació de l'al-Andalus era crítica, es lluitava a dos fronts: l'interior i l'exterior. Els taifes, de dia en dia, eren més pobres i ensems finançaven els seus enemics. El període de crisi va finalitzar amb l'arribada dels almoravits, aquests van aportar no sols un exèrcit sinó també un nou sistema de construccions militars per poder fer front als castells cristians. Serà a aquest segle XI o inicis del segle XII, en un moment per ara desconegut i no documentat en què es va edificar el primer castell d'Ulldecona.

D'aquest primer castell se'ns conserva part d'un circuit de mur de tàpia, refet en èpoques posteriors, i un àmbit d'habitació del qual ens resten la part baixa de dues torres quadrades, fetes també de tàpia. Aquesta construcció, el tipus segon de la classificació d'André Bazzana, constava d'un **albacar** (murada i cisterna) i d'una **celoquia** (nucli superior d'habitació) de planta rectangular. Aquesta **celoquia** en el cas del castell d'Ulldecona, ha d'acabar-se d'estudiar i definir, però ocupava l'espai comprès entre l'església i la gran torre quadrada. Aquest castell, igual que altres situats a les terres del llevant musulmà existia en conquerir-se per Ramon Berenguer IV (1148), el reialme de Tortosa. En aquest moment el riu Sénia es converteix, i ara no hi ha cap mena de dubte, amb la frontera entre cristians i musulmans, el castell d'Ulldecona serà un punt fortificat més a la nova Marca. Aquest castell tenia una àmplia visió de guàrdia, no sols sobre el camí, antiga via romana sinó també de flanqueig per una operació d'atac contra Terol i Albarracín.



Els cristians, una vegada conquerit el castell d'Ulldecona, el modifiquen segons el seu concepte de castell, això els obligava a construir la torre rodona, de pedra i calç, que és una talaià més segura i a la vegada habitació d'un petit escamot de guerrers amb missió de vigilància de la frontera o marca. Així a un extrem de la **celoquia**, deformant el seu primer perímetre s'hi construeix una torre a l'estil del segon romànic, amb una porta, a la segona planta, situada a l'est, amagada de les guaites del possible enemic. La lluita de frontera fou contínua, el repoblament no va ésser efectiu, per això a l'any 1180, el comte-rei Alfons el Cast fa donació del castell d'Ulldecona, aquest document de donació especifica la seva existència en època islàmica i després en temps cristià, als cavallers hospitalers, els quals com a soldats professionals han de garantir la defensa de la frontera.

Els hospitalers, una vegada senyors del castell, aporten a la construcció, les noves tècniques de fer la guerra i els coneixements de tàctica i estratègia militar fruit de la seva llarga experiència a les creuades a Orient. Van augmentar la fortificació de l'antiga **celoquia** amb una nova torre, la gran torre quadrada, de gran proporcions a la que es podia allotjar una guarnició, no sols de peons sinó també de cavallers. La nova construcció també té la porta el segona planta, hi ha guerra i falconades, les quals van perdurar fins a l'any 1233 inici de la conquesta del regne de València pel comte-rei Jaume el Conqueridor. La torre no és una construcció d'estructura arquitectònica tradicional sinó nova, paral·lela a la torre de la Carrova o a la torre de la Galea. El seu estil l'hem d'incloure en el cistercenc, tal com



Restes de l'amurallat

ho documenten els diferents elements de la segona constructiva planta de gust artístic propi de les darreries del segle XII o inicis del segle XIII, amb paral·lels a Poblet o Santes Creus per citar exemples propers.

La realitat és que Ulldecona és un castell, no una vila, els intents de repoblament no foren reeixits fins el seu establiment al pla a l'any 1273, anys després que havia finalitzat la seva missió fronterera, conquerida la ciutat i regne de València pel rei Jaume el Conqueridor (1238). Fins i tot els comenadors es construeixen la seva residència al nou Ulldecona. En els segles posteriors el castell torna a tenir actualitat en alguns episodis bèl·lics emperò cada vegada menys. La construcció no va transformar-se de castell-militar a castell-senyorial o castell-palau, el vell castell havia viscut dos segles a la frontera i finalitzada la seva funció militar va quedar com un «record» o document històric. Això ha de permetre'ns un acurat estudi, valorar-lo com a un document, quasi únic, per la seva manca de transformacions i el seu bon estat de conservació, així podrem establir una cronologia per a uns estudis molt mancats d'esquemes bàsics de recerca.

Hem iniciat la recerca de la història del castell d'Ulldecona, la qual ha d'aportar notables resultats, no sols per la història del mateix castell sinó també per a una realitat com és la dels castells catalans medievals tema poc estudiat i molt menys conegut des del punt de vista d'una recerca acurada de la seva història tan política-militar com arquitectònica.

Joan-F. CABESTANY i FORT